

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

*Územní studie krajiny SO ORP Slavkov u Brna
Doplňující průzkumy a rozbor*

ÚZEMNÍ STUDIE KRAJINY SPRÁVNÍHO OBVODU ORP SLAVKOV U BRNA

Doplňující průzkumy a rozbor, březen 2022

Příloha č. III – Rozbor požadavků na změny v území

Pořizovatel: Město Slavkov u Brna, Palackého nám. 65, 684 01 Slavkov u Brna,
prostřednictvím Městského úřadu Slavkov u Brna, odbor správy
majetku, investic a rozvoje

Zhotovitel: Institut regionálních informací, s.r.o.,
Chládkova 898/2, 616 00 Brno

Obsah

1	POLITIKA ÚZEMNÍHO ROZVOJE	4
1.1	Republikové priority	4
1.2	Rozvojové oblasti a osy	7
1.3	Specifické oblasti	8
1.4	Koridory a plochy dopravní infrastruktury	10
1.5	Koridory a plochy technické infrastruktury	10
2	ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE	10
2.1	Stanovení priorit územního plánování Jihomoravského kraje pro zajištění udržitelného rozvoje území včetně zohlednění priorit stanovených v politice územního rozvoje	10
2.2	Zpřesnění vymezení rozvojových oblastí a rozvojových os vymezených v politice územního rozvoje a vymezení oblastí se zvýšenými požadavky na změny v území, které svým významem přesahují území více obcí (nadmístní rozvojové oblasti a nadmístní rozvojové osy)	11
2.2.1	Subregionální centra	13
2.3	Zpřesnění vymezení ploch a koridorů vymezených v politice územního rozvoje a vymezení ploch a koridorů nadmístního významu, včetně ploch a koridorů veřejné infrastruktury, územního systému ekologické stability a územních rezerv, u ploch územních rezerv stanovení využití, které má být prověřeno	13
2.3.1	Dopravní infrastruktura	15
2.3.2	Technická infrastruktura	15
2.3.3	Územní systém ekologické stability	15
2.4	Stanovení cílových kvalit krajiny, včetně územních podmínek pro jejich zachování nebo dosažení	18
2.5	Vymezení ploch a koridorů, ve kterých se ukládá prověření změn jejich využití územní studií	21
3	ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY SO ORP SLAVKOV U BRNA A JIHOMORAVSKÉHO KRAJE	22
3.1	Územně analytické podklady SO ORP Slavkov u Brna	22
3.1.1	Problémy obcí v ÚAP SO ORP Slavkov u Brna	22
3.2	Územně analytické podklady Jihomoravského kraje	31
3.2.1	Požadavky na odstranění nebo omezení urbanistických závad	31
3.2.2	Požadavky na odstranění nebo omezení dopravních závad a problémů	32
3.2.3	Požadavky na odstranění nebo omezení hygienických závad	32
3.2.4	Požadavky na odstranění nebo omezení slabých stránek	33
3.2.5	Požadavky na odstranění nebo omezení hrozeb	33
4	ÚZEMNÍ PLÁNY, REGULAČNÍ PLÁNY, ÚZEMNÍ STUDIE	34
4.1	Územní plány a územní studie	34
5	KOMPLEXNÍ POZEMKOVÉ ÚPRAVY	36
6	SOUVISEJÍCÍ OBOROVÉ GENERELY A STUDIE, PROGRAMY, KONCEPCE A STRATEGIE	37

6.1	Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu, Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR	37
6.2	Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030	39
6.3	Evropská úmluva o krajině	40
6.4	Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje	40
6.5	Adaptační strategie pro Slavkov u Brna	40
7	ZMĚNY ZA ÚČELEM UDRŽENÍ VODY V KRAJINĚ A ZVÝŠENÍ BIODIVERZITY V MÍSTECH, KDE JE NEJVÍCE SNÍŽENA	41

1 POLITIKA ÚZEMNÍHO ROZVOJE

Politika územního rozvoje České republiky (ve znění závazném od 1. 9. 2021).

1.1 Republikové priority

Ze všech priorit (14–32) byly vybrány pouze ty, které mají vztah k řešení ÚSK.

- (14) Ve veřejném zájmu chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Zachovat ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny, které jsou výrazem identity území, jeho historie a tradice. Tato území mají značnou hodnotu, např. i jako turistické atraktivity. Jejich ochrana by měla být provázána s potřebami ekonomického a sociálního rozvoje v souladu s principy udržitelného rozvoje. V některých případech je nutná cílená ochrana míst zvláštního zájmu, v jiných případech je třeba chránit, respektive obnovit celé krajinné celky. Krajina je živým v čase proměnným celkem, který vyžaduje tvůrčí, avšak citlivý přístup k vyváženému všestrannému rozvoji tak, aby byly zachovány její stěžejní kulturní, přírodní a užitné hodnoty.
- (14a) Při plánování rozvoje venkovských území a oblastí ve vazbě na rozvoj primárního sektoru zohlednit ochranu kvalitních lesních porostů, vodních ploch a kvalitní zemědělské, především orné půdy a ekologických funkcí krajiny.
- (16) Při stanovování způsobu využití území v územně plánovací dokumentaci dávat přednost komplexním řešením před uplatňováním jednostranných hledisek a požadavků, které ve svých důsledcích zhoršují stav i hodnoty území. Vhodná řešení územního rozvoje je zapotřebí hledat ve spolupráci s obyvateli území i s jeho uživateli a v souladu s určením a charakterem oblastí, os, ploch a koridorů vymezených v PÚR ČR.
- (16a) Při územně plánovací činnosti vycházet z principu integrovaného rozvoje území, zejména měst a regionů, který představuje objektivní a komplexní posuzování a následné koordinování prostorových, odvětvových a časových hledisek.
- (18) Podporovat vyvážený a polycentrický rozvoj sídelní struktury. Vytvářet územní předpoklady pro posílení vazeb mezi městskými a venkovskými oblastmi s ohledem na jejich rozdílnost z hlediska přírodního, krajinného, urbanistického i hospodářského prostředí.
- (19) Vytvářet předpoklady pro rozvoj, využití potenciálu a polyfunkční využívání opuštěných areálů a ploch (tzv. brownfields průmyslového, zemědělského, vojenského a jiného původu, vč. území bývalých vojenských újezdů). Hospodárně využívat zastavěné území (podpora přestaveb revitalizací a sanací území) a zajistit ochranu nezastavěného území (zejména zemědělské a lesní půdy) a zachování veřejné zeleně, včetně minimalizace její fragmentace. Cílem je účelné využívání a uspořádání území úsporné v nárocích na veřejné rozpočty na dopravu a energie, které koordinací veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území omezuje negativní důsledky suburbanizace pro udržitelný rozvoj území.
- (20) Rozvojové záměry, které mohou významně ovlivnit charakter krajiny, umísťovat do co nejméně konfliktních lokalit a následně podporovat potřebná kompenzační opatření. S ohledem na to při územně plánovací činnosti, respektovat veřejné zájmy např. ochrany

biologické rozmanitosti a kvality životního prostředí, zejména formou důsledné ochrany zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Vytvářet územní podmínky pro implementaci a respektování územních systémů ekologické stability a zvyšování a udržování ekologické stability a k zajištění ekologických funkcí i v ostatní volné krajině a pro ochranu krajinných prvků přírodního charakteru v zastavěných územích, zvyšování a udržování rozmanitosti venkovské krajiny. V rámci územně plánovací činnosti vytvářet podmínky pro ochranu krajinného rázu s ohledem na cílové kvality krajiny a vytvářet podmínky pro využití přírodních zdrojů.

- (20a) Vytvářet územní podmínky pro zajištění migrační propustnosti krajiny pro volně žijící živočichy a pro člověka, zejména při umísťování dopravní a technické infrastruktury a při vymezení ploch pro bydlení, občanskou vybavenost, výrobu a skladování. V rámci územně plánovací činnosti omezovat nežádoucí srůstání sídel s ohledem na zajištění přístupnosti a prostupnosti krajiny, uplatňovat integrované přístupy k předcházení a řešení environmentálních problémů.
- (21) Vymezit a chránit ve spolupráci s dotčenými obcemi před zastavěním pozemky nezbytné pro vytvoření souvislých ploch veřejně přístupné zeleně v rozvojových oblastech a v rozvojových osách a ve specifických oblastech, na jejichž území je krajina negativně poznamenána lidskou činností, s využitím její přirozené obnovy; cílem je zachování souvislých ploch nezastavěného území v bezprostředním okolí velkých měst, způsobilých pro nenáročnou formu krátkodobé rekreace a dále pro vznik a rozvoj lesních porostů a zachování prostupnosti krajiny.
- (22) Vytvářet podmínky pro rozvoj a využití předpokladů území pro různé formy udržitelného cestovního ruchu (např. cykloturistika, agroturistika, poznávací turistika), při zachování a rozvoji hodnot území. Podporovat propojení míst, atraktivních z hlediska cestovního ruchu, turistickými cestami, které umožňují celoroční využití pro různé formy turistiky (např. pěší, cyklo, lyžařská, hipo).
- (23) Podle místních podmínek vytvářet předpoklady pro lepší dostupnost území a zkvalitnění dopravní a technické infrastruktury s ohledem na prostupnost krajiny. Při umísťování dopravní a technické infrastruktury zachovat prostupnost krajiny a minimalizovat rozsah fragmentace krajiny; je-li to z těchto hledisek účelné, umísťovat tato zařízení souběžně. U stávající i budované sítě dálnic, kapacitních komunikací a silnic I. třídy zohledňovat i potřebu a možnosti umístění odpočíváků, které jsou jejich nedílnou součástí. Zmírňovat vystavení městských oblastí nepříznivým účinkům tranzitní železniční a silniční dopravy, mimo jiné i prostřednictvím obchvatů městských oblastí, nebo zajistit ochranu jinými vhodnými opatřeními v území. Zároveň však vymezovat plochy pro novou obytnou zástavbu tak, aby byl zachován dostatečný odstup od vymezených koridorů pro nové úseky dálnic, silnic I. třídy a železnic, a tímto způsobem důsledně předcházet zneprůchodnění území pro dopravní stavby i možnému nežádoucímu působení negativních účinků provozu dopravy na veřejné zdraví obyvatel (bez nutnosti budování nákladných technických opatření na eliminaci těchto účinků).
- (24) Vytvářet podmínky pro zlepšování dostupnosti území rozšiřováním a zkvalitňováním dopravní infrastruktury s ohledem na potřeby veřejné dopravy a požadavky ochrany veřejného zdraví a v souladu s principy rozvoje udržitelné mobility osob a zboží,

zejména uvnitř rozvojových oblastí a rozvojových os. Možnosti nové výstavby je třeba dostatečnou veřejnou infrastrukturou přímo podmínit. Vytvářet podmínky pro zvyšování bezpečnosti a plynulosti dopravy, ochrany a bezpečnosti obyvatelstva a zlepšování jeho ochrany před hlukem a emisemi, s ohledem na to vytvářet v území podmínky pro environmentálně šetrné formy dopravy (např. železniční, cyklistickou).

- (25) Vytvářet podmínky pro preventivní ochranu území a obyvatelstva před potenciálními riziky a přírodními katastrofami v území (záplavy, sesuvy půdy, eroze, sucho atd.) s cílem jim předcházet a minimalizovat jejich negativní dopady. Zejména zajistit územní ochranu ploch potřebných pro umístování staveb a opatření na ochranu před povodněmi a pro vymezení území určených k řízeným rozlivům povodní. Vytvářet podmínky pro zvýšení přirozené retence srážkových vod v území a využívání přírodně blízkých opatření pro zadržování a akumulaci povrchové vody tam, kde je to možné s ohledem na strukturu osídlení a kulturní krajinu, jako jedno z adaptačních opatření v případě dopadů změny klimatu.

V území vytvářet podmínky pro zadržování, vsakování i využívání srážkových vod jako zdroje vody a s cílem zmírňování účinků povodní a sucha.

Při vymezení zastavitelných ploch zohlednit hospodaření se srážkovými vodami.

- (26) Vymezovat zastavitelné plochy v záplavových územích a umísťovat do nich veřejnou infrastrukturu jen ve zcela výjimečných a zvláště odůvodněných případech. Vymezovat a chránit zastavitelné plochy pro přemístění zástavby z území s vysokou mírou rizika vzniku povodňových škod.
- (27) Vytvářet podmínky pro koordinované umísťování veřejné infrastruktury v území a její rozvoj a tím podporovat její účelné využívání v rámci sídelní struktury, včetně podmínek pro rozvoj digitální technické infrastruktury. Vytvářet rovněž podmínky pro zkvalitnění dopravní dostupnosti obcí (měst), které jsou přirozenými regionálními centry v území tak, aby se díky možnostem, poloze i infrastruktuře těchto obcí zlepšovaly i podmínky pro rozvoj okolních obcí ve venkovských oblastech a v oblastech se specifickými geografickými podmínkami.

Při územně plánovací činnosti stanovovat podmínky pro vytvoření výkonné sítě osobní i nákladní železniční, silniční, vodní a letecké dopravy, včetně sítě regionálních letišť, efektivní dopravní sítě pro spojení městských oblastí s venkovskými oblastmi, stejně jako řešení přeshraniční dopravy, protože mobilita a dostupnost jsou klíčovými předpoklady hospodářského rozvoje ve všech regionech.

- (29) Zvláštní pozornost věnovat návaznosti různých druhů dopravy. Vytvářet územní podmínky pro upřednostňování veřejné hromadné, cyklistické a pěší dopravy. S ohledem na to vymezovat plochy a koridory nezbytné pro efektivní integrované systémy veřejné dopravy nebo městskou hromadnou dopravu, umožňující účelné propojení ploch bydlení, ploch rekreace, občanského vybavení, veřejných prostranství, výroby a dalších ploch, s požadavky na kvalitní životní prostředí. Vytvářet tak podmínky pro rozvoj účinného a dostupného systému, který bude poskytovat obyvatelům rovné možnosti mobility a dosažitelnosti v území. S ohledem na to vytvářet podmínky pro vybudování a užívání vhodné sítě pěších a cyklistických cest, včetně doprovodné zeleně v místech, kde je to vhodné.

- (31) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj decentralizované, efektivní a bezpečné výroby energie z obnovitelných zdrojů, šetrné k životnímu prostředí, s cílem minimalizace jejich negativních vlivů a rizik při respektování přednosti zajištění bezpečného zásobování území energiemi.

1.2 Rozvojové oblasti a osy

Rozvojové oblasti a rozvojové osy jsou vymezovány v územích, v nichž z důvodů soustředění aktivit mezinárodního a republikového významu existují zvýšené požadavky na změny v území.

Území SO ORP Slavkov u Brna se dle PÚR ČR nachází v rozvojové oblasti **OB3 Metropolitní rozvojová oblast Brno**.

Při rozhodování a posuzování záměrů na změny území ve všech rozvojových oblastech a rozvojových osách je nutno sledovat zejména:

- a) možnosti využití stávající veřejné infrastruktury a potřebu jejího dalšího rozvoje a dobudování při současném respektování přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území
- b) rozvoj bydlení při upřednostnění rozvoje uvnitř zastavěného území a předcházení prostorové sociální segregaci, fragmentaci krajiny nově vymezenými zastavitelnými plochami a záborům ploch veřejné zeleně a dalších prvků přírodního charakteru sloužící svému účelu
- c) nové využití nevyužívaných průmyslových, skladových, dopravních a jiných ploch
- d) řešení rekultivace a revitalizace opuštěných areálů a ploch (např. předcházející těžbou, průmyslovým využitím, armádou apod.), účelnou organizací materiálových toků a nakládání s odpady
- e) zachování a rozvoj společenské funkce tradičních městských center
- f) ochranu a využití rekreačního potenciálu krajiny
- g) minimalizování ovlivnění přírodních a krajinných hodnot území

Úkoly pro územní plánování:

- a) Při respektování republikových priorit územního plánování umožňovat v rozvojových oblastech a rozvojových osách intenzivní využívání území v souvislosti s rozvojem veřejné infrastruktury. Z tohoto důvodu v rozvojových oblastech a v rozvojových osách vytvářet podmínky pro umístění aktivit mezinárodního a republikového významu s požadavky na změny v území a tím přispívat k zachování charakteru území mimo rozvojové oblasti a rozvojové osy.
- b) Úkoly, stanovené pro jednotlivé rozvojové oblasti a rozvojové osy, musí být převzaty do územně plánovací dokumentace krajů a obcí.
- c) Kraje v zásadách územního rozvoje dle potřeby upřesní vymezení rozvojových oblastí a rozvojových os v rozlišení podle území jednotlivých obcí, popřípadě jednotlivých katastrálních území, při respektování důvodů vymezení dotyčných rozvojových oblastí a rozvojových os. V případě rozvojových os a oblastí je možné tyto osy nebo oblasti vymezit i pouze v části katastrálního území.
- d) V zásadách územního rozvoje nebo při jejich aktualizacích, podle konkrétních podmínek a možností území, zohlednit Strategii regionálního rozvoje ČR 2021+ a

vymezení center osídlení vyššího řádu a sídelní struktury podle územně analytických podkladů.

- e) V zásadách územního rozvoje nebo při jejich aktualizacích postupovat mimo jiné v souladu s Programy zlepšování kvality ovzduší, pokud to zmocnění pro obsah zásad územního rozvoje uvedené v právních předpisech umožňuje

Úkoly pro územní plánování pro oblast OB3:

Pořadit územní studie řešící zejména vzájemné vazby veřejné infrastruktury

1.3 Specifické oblasti

Specifické oblasti jsou vymezovány v územích, ve kterých se v porovnání s ostatním územím ČR dlouhodobě projevují problémy z hlediska udržitelného rozvoje území, tj. problémy se zajištěním vyváženého vztahu příznivého životního prostředí, hospodářského rozvoje a soudržnosti společenství obyvatel území (uvedené v důvodech vymezení). Přitom se jedná o území se specifickými hodnotami anebo se specifickými problémy mezinárodního a republikového významu, nebo které svým významem přesahují území kraje.

Území SO ORP Slavkov u Brna se nachází podle PÚR ČR ve specifické oblasti **SOB9 Specifická oblast, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem.**

Při rozhodování a posuzování záměrů na změny území ve všech specifických oblastech je nutno sledovat zejména:

- a) řešení stávajících střetů a předcházení potenciálním střetům různých zájmů ve využití území,
- b) ochranu specifických přírodních, kulturních a civilizačních hodnot území,
- c) využití specifického potenciálu oblasti k jejímu rozvoji,
- d) zkvalitnění veřejné, zejména dopravní a technické infrastruktury,
- e) posílení a stabilizaci sociálně ekonomického rozvoje,
- f) umísťování investic důležitých pro rozvoj oblastí.

Specifická oblast, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem byla vymezena z těchto důvodů:

- a) Specifická oblast se specifickými problémy území republikového významu.
- b) Potřeba řešit problém sucha, které je způsobeno nízkými úhrny srážek a vysokým výparem v kombinaci s malou zásobou povrchové a podzemní vody.
- c) Potřeba řešit problém vysoké zranitelnosti podzemních vod, včetně přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod v období sucha.
- d) Potřeba udržovat rovnováhu mezi množstvím disponibilních vodních zdrojů, požadavky na odběry vody a požadavky na minimální zůstatkové průtoky a minimální hladiny podzemní vody.
- e) Potřeba zajistit dostatek pitné a užitkové vody pro obyvatelstvo, zemědělství, průmysl, lázeňství a služby.
- f) Potřeba zajistit vodohospodářskou infrastrukturu pro zabezpečení požadavků na odběry vody s ohledem na proměnlivé hydrologické podmínky.
- g) Potřeba věnovat větší pozornost suchu (meteorologickému, půdnímu, hydrologickému) z důvodu vyššího rizika stavu nedostatku vody ve srovnání s ostatním územím ČR.

- h) Potřeba řešit a zajistit stabilní a odolnou zelenou infrastrukturu pro adaptaci území na změnu klimatu. Potřeba zajistit účinné zadržení vody v krajině

Při rozhodování a posuzování záměrů na změny v území je nutné přednostně sledovat:

- a) podporu přirozeného vodního režimu v krajině,
- b) b) posilování odolnosti a rozvoj vodních zdrojů,
- c) c) zajištění rovnováhy mezi užíváním vodních zdrojů a jejich přirozenou obnovitelností,
- d) d) účinné snižování a odstraňování znečištění vody z plošných i bodových zdrojů znečištění, které omezují využívání povrchových a podzemních vod,
- e) e) rozvoj a údržbu vodohospodářské infrastruktury, pro zabezpečení požadavků na dodávky vody v proměnlivých hydrologických podmínkách (zejm. při nedostatku srážek, zmenšení průtoků ve vodních tocích, poklesu vody v půdě a poklesu hladiny podzemních vod),
- f) f) bránit zhoršování stavu vodních útvarů, úbytku mokřadů, větrné a vodní erozi půdy, degradaci a desertifikaci půdy,
- g) g) prohloubení koordinace územního plánování, krajinného plánování, vodohospodářského plánování a pozemkových úprav,
- h) h) rozvoj zelené infrastruktury v zastavěném a nezastavěném území obcí a následnou péči o ní

V rámci územně plánovací činnosti kraje a koordinace územně plánovací činnosti obcí je nutné:

- a) vytvářet územní podmínky pro podporu přirozeného vodního režimu v krajině a zvyšování jejich retenčních a akumulačních vlastností, zejm. vytvářením územních podmínek pro vznik a zachování odolné stabilní vyvážené pestré a členité krajiny, tj. krajiny s vhodným poměrem ploch lesů, mezí, luk, vodních ploch a vodních toků (zejména neregulované vodní toky s doprovodnou zelení), cestní sítě (s doprovodnou zelení), a orné půdy (zejm. velké plochy orné půdy rozčleněné mezemi, cestní sítí, vsakovacími travními pruhy)
- b) vytvářet územní podmínky pro revitalizaci a renaturaci vodních toků a niv a pro obnovu ostatních vodních prvků v krajině
- c) vytvářet územní podmínky pro hospodaření se srážkovými vodami v urbanizovaných územích, tj. dbát na dostatek ploch sídelní zeleně a vodních ploch určených pro zadržování a zasakování vody
- d) vytvářet územní podmínky pro zvyšování odolnosti půdy vůči větrné a vodní erozi, zejm. zatravněním a zakládáním a udržováním dalších protierozních prvků, např. větrolamů, mezí, zasakovacích pásů a příkopů
- e) vytvářet územní podmínky pro rozvoj a údržbu vodohospodářské infrastruktury, pro zabezpečení požadavků na dodávky vody v období nepříznivých hydrologických podmínek, zejm. pro infrastrukturu k zajištění dodávek vody z oblastí s příznivější vodohospodářskou situací a s ohledem na místní podmínky pro budování nových zejm. povrchových zdrojů vody
- f) pro řešení problematiky sucha, zejm. tak jak je specifikováno výše v písm. a) až e) (příp. navrhopvat i další vhodná opatření pro obnovu přirozeného vodního režimu v krajině) využívat zejména územní studie krajiny

1.4 Koridory a plochy dopravní infrastruktury

Z koridorů a ploch dopravní infrastruktury navržených v PÚR ČR může mít významný vliv na uspořádání krajiny ve správním obvodu SO ORP Slavkov u Brna koridor ŽD6 pro realizaci RS1 v úseku Brno – (Přerov) – Prosenice.

1.5 Koridory a plochy technické infrastruktury

Žádný z koridorů a ploch technické infrastruktury navržených v PÚR ČR významně neovlivní uspořádání krajiny ve správním obvodu SO ORP Slavkov u Brna.

2 ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

Zásady územního rozvoje jsou územně plánovací dokumentací pro území celého kraje, která v nadmístních souvislostech území kraje zpřesňuje a rozvíjí cíle a úkoly územního plánování v souladu s politikou územního rozvoje, určuje strategii pro jejich naplňování a koordinuje územně plánovací činnost obcí.

Zásady územního rozvoje stanoví zejména základní požadavky na účelné a hospodárné uspořádání území kraje, vymezí plochy nebo koridory nadmístního významu a stanoví požadavky na jejich využití, zejména plochy nebo koridory pro veřejně prospěšné stavby a veřejně prospěšná opatření, stanoví kritéria pro rozhodování o možných variantách nebo alternativách změn v jejich využití. Zásady územního rozvoje mohou vymezit plochy a koridory s cílem prověřit možnosti budoucího využití (územní rezerva) nebo plochy a koridory, ve kterých je rozhodování o změnách v území podmíněno vydáním regulačního plánu nebo územní studie.

Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje, ve znění pozdějších aktualizací, jsou platnou územně plánovací dokumentací vydanou Jihomoravským krajem, 1. a 2. aktualizace ZÚR nabyly účinnosti dne 31. 10. 2020.

2.1 Stanovení priorit územního plánování Jihomoravského kraje pro zajištění udržitelného rozvoje území včetně zohlednění priorit stanovených v politice územního rozvoje

Stanovení priorit územního plánování kraje pro zajištění udržitelného rozvoje území se vztahem k řešení ÚSK

- (2) Nástroji územního plánování podporovat snížení územních disparit rozvoje částí kraje eliminací příkrých rozdílů v ekonomické výkonnosti a životní úrovni mezi jádrem kraje a jeho periferními, respektive venkovskými částmi s cílem růstu efektivity a udržitelnosti ekonomického rozvoje kraje, stabilizace jeho populace a sídelní struktury.
- (4) Nástroji územního plánování vytvářet podmínky k řešení územních dopadů různých forem urbanizace (zejména v území metropolitní rozvojové oblasti Brno), v koordinaci s obyvateli a dalšími uživateli území hledat vyvážená řešení zohledňující ochranu přírody, hospodářský rozvoj i životní úroveň obyvatel.
- (5) Nástroji územního plánování vytvářet podmínky k podpoře principu integrovaného rozvoje území, zejména měst a obcí (představujícího objektivní a komplexní

posuzování a následné koordinování prostorových, odvětvových a časových hledisek).

- (6) V urbanistických koncepcích zohledňovat rozdílné charakteristiky jednotlivých částí Jihomoravského kraje i specifické podmínky pro využívání území, především v území s převahou přírodních hodnot nebo v území s vysokou koncentrací socioekonomických aktivit. V zájmu vyváženosti udržitelného rozvoje území korigovat případnou převahu jedné ze sledovaných složek udržitelného rozvoje, která by bránila uplatnění zbývajících složek.
- (10) Nástroji územního plánování podporovat přístupnost a prostupnost krajiny, zejména důsledně předcházet zneprůchodnění území a fragmentaci krajiny.
- (11) Vytvářet územní podmínky pro zajištění a podporu optimalizované obslužnosti občanským vybavením všech částí kraje. U zastavitelných ploch pro bydlení dbát zvláště na dostatečnou kapacitu občanského vybavení i v souvislosti s širšími vazbami v území.
- (12) Vytvářet územní podmínky pro zlepšování kvality životního prostředí a ochranu zdraví lidí.
- (13) Nástroji územního plánování podporovat minimalizaci vlivů nových záměrů, aby nedocházelo k významnému zhoršování stavu v území, kde dochází dlouhodobě k překračování zákonem stanovených mezních hodnot imisních limitů pro ochranu lidského zdraví.
- (14) Podporovat péči o přírodní, kulturní a civilizační hodnoty kraje, které vytvářejí charakteristické znaky území, přispívají k jeho identifikaci a posilují vztah obyvatelstva k území kraje.
- (15) Vytvářet územní podmínky pro podporu plánování venkovských území a oblastí zejména s ohledem na možnosti rozvoje primárního sektoru, ochranu kvalitní zemědělské půdy a ekologickou funkci krajiny.
- (18) Vytvářet územní podmínky pro preventivní ochranu území před přírodními katastrofami (záplavy, eroze, sesuvy, sucho apod.) a potenciálními riziky s cílem minimalizovat rozsah případných škod z působení přírodních sil v území.
- (19) Vytvářet územní podmínky pro využívání ekologicky šetrnějších primárních energetických zdrojů nebo obnovitelných zdrojů energie.

2.2 Zpřesnění vymezení rozvojových oblastí a rozvojových os vymezených v politice územního rozvoje a vymezení oblastí se zvýšenými požadavky na změny v území, které svým významem přesahují území více obcí (nadmístní rozvojové oblasti a nadmístní rozvojové osy)

Na území SO ORP Slavkov u Brna je vymezena rozvojová oblast podle politiky územního rozvoje **OB3 Metropolitní rozvojová oblast Brno**, která zahrnuje obce v severozápadní

části řešeného území (jmenovitě se jedná o obce Holubice, Hostěradky-Rešov, Hrušky, Křenovice, Slavkov u Brna, Šarátice, Velešovice, Zbýšov).

Požadavky na uspořádání a využití území:

- a) Vytvářet územní předpoklady pro další rozvoj ekonomických aktivit v oblasti pokročilých služeb, znalostní a vzdělanostní ekonomiky, a to především v jádrovém území metropolitní rozvojové oblasti (Brno, Modřice, Šlapanice).
- b) Podporovat vzájemnou koordinaci rozvoje města Brna a okolních sídel, zejména z hlediska vyváženosti rezidenčních a pracovních funkcí.
- c) Podporovat posílení polycentrického rozvoje metropolitní rozvojové oblasti prostřednictvím podpory sekundárních center osídlení (Kuřim, Modřice, Rosice, Zastávka, Šlapanice, Veverská Bítýška, dále Pohořelice, Rajhrad, Slavkov u Brna, Tišnov, Židlochovice); vytvářet zde územní podmínky pro stabilizaci a rozvoj veřejné infrastruktury.
- d) Podporovat směřování rozvoje bydlení do center osídlení (Brno, Adamov, Kuřim, Modřice, Pohořelice, Rajhrad, Rosice, Zastávka, Slavkov u Brna, Šlapanice, Tišnov, Veverská Bítýška, Zastávka, Židlochovice) a sídel s odpovídající veřejnou infrastrukturou.
- e) U vybraných center osídlení (Adamov, Rajhrad, Rosice, Zastávka, Šlapanice) vytvářet územní podmínky pro posílení funkční komplexity (nabídka pracovních míst a občanské vybavenosti).
- f) Podporovat rozvoj ekonomických aktivit především v plochách brownfields a plochách s vazbou na silnice nadřazené sítě a železnice.
- g) Posuzovat lokalizaci aktivit a ploch nadmístního významu, především komerčních, výrobních a obchodních aktivit, vždy z hlediska širšího územního kontextu metropolitní rozvojové oblasti.
- h) Podporovat rozvoj sídel obslužených železniční dopravou v rámci IDS a současně napojených na silniční síť schopnou přenést dopravní zatížení mimo zastavěné území okolních sídel.
- i) Podporovat realizaci dopravní infrastruktury:
 - kapacitnění dálnice D1 Kývalka – Slatina – Holubice, včetně přestavby MÚK a souvisejících staveb; o zkapacitnění dálnice D2 Chrlice II – Brno, jih (D1); o dálnice D43 včetně souvisejících staveb; o dálnice D52 s napojením na dálnici D2 (D52/JT Rajhrad – Chrlice II); o přestavba železničního uzlu Brno; o zvýšení efektivity regionální železniční dopravy (Brno – Zastávka u Brna – hranice kraje, Hrušovany u Brna – Židlochovice, Křenovice – Slavkov u Brna);
 - prodloužení II/152 Chrlice – Tuřany v návaznosti na D2 a D52 (D52/JT) jižně od dálnice D1; o „Modernizace trati Brno – Přerov“ v úseku Brno – Vyškov – hranice kraje; o terminály IDS; o modernizace veřejného mezinárodního letiště Brno-Tuřany.
- j) Podporovat v silniční dopravě průchod nadřazené dopravní sítě metropolitní rozvojovou oblastí a rozvedení dopravních proudů do koridorů, které budou schopny ochránit dotčená sídla metropolitní rozvojové oblasti, a zvláště město Brno před nadbytečnou dopravou při maximální eliminaci negativních dopadů dopravy na životní prostředí a lidské zdraví.
- k) Podporovat v systému IDS posílení významu železniční dopravy směřující do oblastí severozápad (Brno, Řečkovice – Kuřim – Tišnov), jihovýchod (Brněnské Ivanovice – Sokolnice – Telnice – Újezd u Brna – Slavkov u Brna), východ (Slatina – Holubice –

Vyškov), jih (Modřice – Rajhrad – Hrušovany u Brna) a západ (Střelice – Omice – Rosice).

Úkoly pro územní plánování:

- a) Koordinovat územní rozvoj obcí s možnostmi realizace silniční sítě. Hledat taková řešení, která nepřipustí zatěžování zastavěných území sítěl průjezdnou dopravou vyvolanou rozvojem bez odpovídajícího řešení silniční sítě.
- b) Vytvářet územní podmínky v železniční infrastruktuře pro stabilizaci vedení VRT v prostoru metropolitní rozvojové oblasti s napojením na Prahu, Vídeň a Ostravu.
- c) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj sítěl obslužených integrovaným dopravním systémem. Preferovat sídla s přímou vazbou na železniční dopravu, která vytvářejí podmínky pro zajištění přepravních vztahů pro okolní obce silniční dopravou.
- d) Na vjezdech do města Brna vytvářet územní podmínky pro založení systému P+R s těsnou vazbou na kapacitní veřejnou dopravu a systém IDS.
- e) Vytvářet územní podmínky pro zásobení obcí metropolitní rozvojové oblasti vodou z Vířského oblastního vodovodu při zajištění územních podmínek pro efektivní využití

2.2.1 Subregionální centra

ZÚR JMK vymezují Slavkov u Brna jako subregionální centrum s následujícími požadavky na uspořádání a využití území:

- a) Podporovat rozvoj obslužných funkcí (školství, zdravotnictví, kultura) pro spádová území subregionálních center.
- b) V Kuřimí, Rosicích, Slavkově u Brna podporovat jejich rozvoj jako autonomních pracovních a obslužných subregionálních center a zohledňovat přitom jejich specifickou pozici v těsném zázemí nadregionálního centra Brno.
- c) V Ivančicích, Moravském Krumlově, Rosicích a Tišnově podporovat zejména stabilizaci jejich pracovní funkce.
- d) Vytvářet podmínky pro zajištění dostupnosti subregionálních center především u center Bučovice, Hustopeče, Slavkov u Brna a Strážnice.
- e) Podporovat koordinaci rozvoje obslužných funkcí center Strážnice – Veselí nad Moravou, resp. Ivančice – Moravský Krumlov.

Úkoly pro územní plánování:

- a) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj bydlení, veřejné infrastruktury a ekonomických aktivit.
- b) Vytvářet územní podmínky pro rozvoj subregionálních center ve vazbě na obce ve spádovém území.

2.3 Zpřesnění vymezení ploch a koridorů vymezených v politice územního rozvoje a vymezení ploch a koridorů nadmístního významu, včetně ploch a koridorů veřejné infrastruktury, územního systému ekologické stability a územních rezerv, u ploch územních rezerv stanovení využití, které má být prověřeno

ZÚR JMK vymezují plochy a koridory veřejné infrastruktury, kterými se rozumí plochy pro umístění vedení dopravní a technické infrastruktury, včetně ploch a opatření nestavební

povahy. Plochy a koridory jednotlivých záměrů jsou vymezeny tak, že součástí záměrů jsou všechny související stavby.

Pro plánování a usměrňování územního rozvoje ploch a koridorů veřejné infrastruktury se stanovují tyto úkoly pro územní plánování:

- a) Koridory liniových záměrů při průchodu záplavovým územím v závislosti na místních podmínkách směrově řešit v nejkratší možné délce s cílem minimalizace vlivů na odtokové poměry (inundační mosty). Vyloučit taková řešení, která svým podélným sevřením údolních úseků omezují nebo znemožňují rozlivy povodňových průtoků ve volné krajině.
- b) Při zpřesňování koridorů dopravní a technické infrastruktury v územních plánech obcí a při přípravě konkrétních záměrů vyloučit, případně minimalizovat zásahy do zvláště chráněných území (dále jen „ZCHÚ“), zásah do biocenter územních systémů ekologické stability (dále jen „ÚSES“), křížení s biokoridory ÚSES vyřešit tak, aby byla co možná nejméně ovlivněna funkčnost biokoridoru, minimalizovat zábor ZPF, především zábor půdy v 1. a 2. třídě ochrany ZPF, zábor a zásah PUPFL, především do lesů zvláštního určení a lesů ochranných. V navazujících územně plánovacích dokumentacích účinně bránit fragmentaci krajiny. Zdůraznit a respektovat nezbytnost ochrany krajiny a jejího krajinného rázu.
- c) vypuštěno
- d) V územních plánech obcí vytvářet podmínky k ochraně stávajících a vytváření zatím nefunkčních prvků ÚSES. Zvyšovat podíl zatravněných a lesních ploch, mokřadů a dalších ekosystémů zvyšujících biodiverzitu, ekologickou stabilitu a snižujících vodní i větrnou erozi půdy.
- e) Při přípravě a realizaci silničních a železničních staveb, především čtyřpruhových komunikací a dvoukolejných tratí, zajistit dostatečnou prostupnost silničního nebo železničního tělesa pro živočichy.
- f) Při zpřesňování koridorů dopravní a technické infrastruktury v územních plánech obcí a při přípravě konkrétních záměrů vypustit, případně minimalizovat vlivy na zásoby nerostných surovin (zejména chráněná ložisková území, ložiska nerostných surovin, dobývací prostory).
- g) V rámci přípravy konkrétních záměrů silničních a železničních staveb optimalizovat trasu v rámci koridoru s cílem minimalizace dopadů na obytnou zástavbu. V místech přiblížení komunikace nebo trati k obytné zástavbě zohlednit potřebu ploch pro protihluková opatření (v rozsahu bezpečně zajišťujícím splnění hlukových limitů), snížení imisních příspěvků komunikace a zmírnění jejího pohledového působení (vegetační bariéry apod.). Uvažovat přitom nejen potřeby vyplývající z vlivu konkrétního záměru, ale též potřeby zohledňující případné kumulativní či synergické vlivy daného záměru s dalšími zdroji hluku a emisí do ovzduší v příslušné lokalitě.
- h) V rámci přípravy konkrétních záměrů dálnic, čtyřpruhových silnic, vysokorychlostní tratí a el. vedení ZVN 400 kV minimalizovat kumulativní vlivy na krajinný ráz s ostatními stávajícími nebo navrhovanými záměry obdobného charakteru (dálnice, čtyřpruhové silnice, vysokorychlostní tratě a el. vedení ZVN 400 kV) vhodným technickým řešením nových záměrů.

Dále uvádíme plochy a koridory vymezené na území SO ORP Slavkov u Brna podle oblastí využití.

2.3.1 Dopravní infrastruktura

Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje vymezují níže uvedené plochy a koridory dopravní infrastruktury, které mají průmět na území SO ORP Slavkov u Brna:

- DS42 – koridor dálnice D1 Slatina – Holubice, zkapacitnění včetně MÚK a souvisejících staveb
- DS51 – koridor pro přestavbu krajských tahů silnic II. třídy, silnice II/416
- DZ01 – koridor celostátní železniční trati č. 300 a 340 Brno – Vyškov – hranice kraje (Modernizace trati Brno – Přerov), včetně souvisejících staveb
- DZ10 – koridor celostátní železniční trati č. 340 Brno – Šlapanice – Veselí nad Moravou – hranice kraje, optimalizace a elektrizace včetně souvisejících staveb
- Dálkový cyklistický koridor EuroVelo 4
- Krajská síť cyklistických koridorů
 - Brno – Tvarožná – Slavkov – Bučovice (– Uherské Hradiště – Starý Hrozenkov – Trenčín)
 - Brno – Tvarožná – Rousínov – Vyškov (– Prostějov)
 - Brno, soutok Svitavy a Svratky – Lovčičky – Snovídky (– Koryčany), (hřbetem Ždánického lesa)

2.3.2 Technická infrastruktura

Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje vymezují níže uvedené plochy a koridory dopravní infrastruktury, které mají průmět na území SO ORP Slavkov u Brna:

- TEE25 – koridor Rekonstrukce a zdvojení VVN 110 kV Sokolnice – Vyškov – hranice kraje (– Prostějov) ve stávající trase
- TEE27 – koridor (Otrokovice –) hranice kraje – Sokolnice, zdvojení vedení 400 kV
- POP01 – Opatření na vodním toku Litava

2.3.3 Územní systém ekologické stability

Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje vymezují plochy a koridory nadregionálního a regionálního územního systému ekologické stability krajiny, kterými se rozumí plochy pro umístění nadregionálních a regionálních prvků ÚSES, takto:

- plochy pro nadregionální a regionální biocentra; o V plochách pro nadregionální a regionální biocentra je při upřesňování nadregionálních a regionálních biocenter přípustné, pro zachování kontinuity ÚSES, vymezit i příslušný nadregionální nebo regionální biokoridor.
- koridory pro nadregionální a regionální biokoridory:
 - koridory jsou vymezeny šířkou 200 m, 400 m nebo proměnnou šířkou.

Nadregionální biokoridory

Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje vymezují na území SO ORP Slavkov u Brna nadregionální biokoridor v rámci územního systému ekologické stability:

Kód	Název	Dotčená katastrální území
K 132 T	K 132 T	Bošovice, Holubice, Hostěrádky-Rešov, Křenovice, Otnice, Zbýšov
K 138 MH	K 138 MH	Bošovice, Heršpice, Kobeřice u Brna
K 138 T	K 138 T	Bošovice

Regionální biocentra

Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje vymezují na území SO ORP Slavkov u Brna regionální biocentra v rámci územního systému ekologické stability:

Kód	Název	Dotčená katastrální území
RBC JM26	Fitrale	Křenovice
RBC JM32	Slatina	Slavkov u Brna, Velešovice
RBC JM46	Otnice	Otnice
RBC JM49	Na Hradisku	Heršpice
RBC 193	Pracký kopec	Hostěrádky-Rešov
RBC 227	Údolí Horácka	Kobeřice u Brna

Regionální biokoridory

Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje vymezují na území SO ORP Slavkov u Brna regionální biokoridory v rámci územního systému ekologické stability:

Kód	Název	Dotčená katastrální území
RK JM041	RK JM041	Holubice, Křenovice, Slavkov u Brna, Velešovice
RK JM042	RK JM042	Němčany, Slavkov u Brna

Požadavky na uspořádání a využití území

Pro prvky územního systému ekologické stability Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje stanovují následující:

- Plochy a koridory pro nadregionální a regionální ÚSES chránit před změnou ve využití území, která by znemožnila založení vymezené skladebné části ÚSES v budoucnosti. Zejména chránit území koridorů před zástavbou či změnami ve využití území, které by v budoucnosti znemožnily souvislé propojení biokoridoru, ačkoliv v současnosti územní předpoklady pro souvislé propojení existují.
- Skladebné části ÚSES je nutno prioritně vymezovat mimo plochy stanovených DP, CHLÚ, výhradních a významných ložisek nevyhrazeného nerostu do doby jejich využití. Tam, kde to nebude výjimečně možné řešit např. dočasným stanovením skladebné části ÚSES a jejím finálním vytvořením až po skončení těžby, stanovením podmínek rekultivace. Vymezení biocenter a biokoridorů v rámci DP, CHLÚ nebo ložisek nerostných surovin se schváleným územním rozhodnutím se vzájemně nevylučuje, protože skladebné části ÚSES nejsou překážkou využívání ložisek nerostů takovým způsobem, který zajistí vzájemnou koexistenci těžby ložisek nerostů

a funkce ÚSES při probíhající těžbě, nebo zajistí budoucí obnovu dočasně omezené funkce ÚSES.

- c) Střety mezi ložisky nerostných zdrojů a stávajícím ÚSES řešit v rámci zohlednění vzájemných potřeb využití území, a to jak pro ÚSES, tak i pro těžbu, při kvalifikovaném zpracování postupu rekultivace území po ukončení těžby v rámci povolení hornické činnosti nebo plánu dobývání. Plochy po těžbě nerostných surovin v území určeném pro ÚSES rekultivovat prioritně v souladu se zájmy ochrany přírody a krajiny. Vymezení skladebných částí ÚSES v území ložisek není překážkou k případnému využití ložiska za podmínky, že pokud budou funkce ÚSES využitím ložiska nerostů dočasně omezeny, budou po ukončení těžby obnoveny v potřebném rozsahu. Při řešení střetů (překryvů) ochrany nerostných surovin se skladebnými částmi ÚSES, tj. s obecnou ochranou přírody a krajiny, zohlednit podmínku akceptace charakteru částí ÚSES a podpory jeho funkce v cílovém stavu, a to jak při samotné těžbě, tak i při ukončování těžby a rekultivaci těžbou dotčeného území ve prospěch ÚSES.

Úkoly pro územní plánování

- a) Vytvářet územní podmínky pro koordinaci vymezení prvků ÚSES všech hierarchických úrovní (nadregionální, regionální, lokální – místní) tak, aby byla zajištěna potřebná návaznost a spojitost ÚSES a bylo podporováno zvyšování ekologické stability a druhové rozmanitosti v území.
- b) V územních plánech upřesnit vymezení nadregionálního a regionálního ÚSES a doplnit ho o místní úroveň ÚSES zahrnující vložení lokálních biocenter do biokoridorů vyšší hierarchické úrovně k posílení jejich migrační funkce; hranice vložených lokálních biocenter přitom nejsou vázány hranicemi koridorů dle ZÚR.
- c) Při upřesňování skladebných částí ÚSES preferovat řešení, které bude minimalizovat střety s liniovými stavbami dopravní a technické infrastruktury.
- d) Při upřesňování skladebných částí ÚSES preferovat při křížení s liniovými stavbami dopravní a technické infrastruktury území s existující přirozenou prostupností (např. souběh s vodotečí, přemostění terénní nerovnosti apod.). V případech, kdy nebude možné vymezit skladebnou část ÚSES v přímé kontinuitě bez přerušení, není toto přerušení stávající stavbou liniového charakteru dopravní nebo technické infrastruktury důvodem pro nefunkčnost skladebné části. Křížení biocentra s návrhovou stavbou liniového charakteru je podmíněně přípustné pouze v těch případech, kdy bude zachována vzájemná přirozená návaznost jeho částí a nebude narušena jeho funkčnost nebo minimální výměra.
- e) S výjimkou koridorů vázaných na vodní toky a údolní nivy upřesňovat biokoridory nadregionálního a regionálního ÚSES při dodržení metodických postupů přednostně mimo zastavěné a zastavitelné plochy. Územní rezervy

ZÚR JMK vymezují v souladu s § 36 stavebního zákona územní rezervy veřejné infrastruktury a stanovují jejich využití, jehož potřebu a plošné nároky je nutno prověřit. V územní rezervě jsou zakázány změny v území, které by mohly stanovené využití podstatně ztížit nebo znemožnit:

- RDS14-B–I/50 Brankovice – Kožušice – Varianta jižní
- RDS27 – II/416 Křenovice – Slavkov u Brna, přeložka
- RDZ03 – VRT Ponětovice – Vyškov – hranice kraje (-Ostrava)
- RDZ08 – Trať č. 300 a 340 Zbýšov – Slavkov u Brna („Křenovická spojka“)

- RDZ08-A Varianta jižní
- RDZ087-B Varianta severní
- RDZ09 Výhybna Zbýšov

2.4 Stanovení cílových kvalit krajiny, včetně územních podmínek pro jejich zachování nebo dosažení

ZÚR JMK pro potřeby určení cílových kvalit krajiny na území JMK stanovují a vymezují jednotlivé krajinné celky jako části území Jihomoravského kraje, jejichž charakter je výsledkem činnosti a vzájemného působení přírodních a/nebo lidských faktorů (ve smyslu Evropské úmluvy o krajině). Pro zachování nebo dosažení cílových kvalit jednotlivých krajinných celků se stanovují požadavky a úkoly zabezpečující ochranu a zachování význačných nebo charakteristických rysů krajiny, možný udržitelný rozvoj (zajišťující harmonizaci změn způsobených sociálními, hospodářskými a environmentálními procesy) a vytváření kvalit krajin do budoucna. Stanovené cílové kvality krajinných celků se opírají o identifikované krajinné, přírodní a kulturně historické hodnoty krajiny a reagují na zjištěné negativní nebo rušivé jevy v krajině. Stanovené cílové kvality krajiny akceptují činnost člověka v území jako zásadní podmínku pro zachování kulturní krajiny.

Pro každý z vymezených krajinných celků jsou stanoveny územní podmínky pro zachování nebo dosažení cílových kvalit dělicí se na obecnější „požadavky na uspořádání a využití území“ a konkrétnější „úkoly pro územní plánování“, kterými jsou vyjádřena územně plánovací opatření podporující ochranu, správu a plánování krajiny ve smyslu Evropské úmluvy o krajině:

Území SO ORP Slavkov u Brna se týkají následující krajinné celky:

8. krajinný celek Ždánicko-chřibský

Cílová kvalita krajiny:

- a) Výrazný lesnatý hřeben Ždánického lesa členěný údolími drobných vodních toků s krajinářsky a přírodovědně cennými lesními porosty.
- b) Údolí Kyjovky s loukami a prvky rozptýlené krajinné zeleně.

Požadavky na uspořádání a využití území

- a) Podporovat zachování stávajícího charakteru lesnaté nefragmentované krajiny.
- b) Podporovat rozvoj měkkých forem rekreace (turistika, cykloturistika, hipoturistika apod.).
- c) Podporovat protierozní opatření a opatření k zajištění zadržování vody v krajině.
- d) Podporovat zachování a obnovu přirozeného vodního režimu vodních toků.

Úkoly pro územní plánování

- a) Vytvářet územní podmínky pro revitalizační opatření na toku a v nivě Kyjovky.
- b) Vytvářet územní podmínky pro zachování celistvosti lesních porostů.
- c) Na území přírodních parků vytvářet územní podmínky pro důslednou ochranu krajinného rázu.

10. krajinný celek Ždánicko-kloboucký

Cílová kvalita krajiny:

- a) Pohledově otevřená zemědělská krajina s výrazně zvládnutým reliéfem, v krajinné struktuře převažují středně velké bloky orné půdy a vinice, místně s výskytem ovocných sadů.
- b) Krajina s nepravidelně rozptýlenými ekologicky a krajinářsky významnými lesními celky.
- c) Krajina s pestrou strukturou využití území v členitějších partiích území.
- d) Krajina s lokálně terasovanými příkrými svahy využívanými vinice a zemědělství.

Požadavky na uspořádání a využití území

- a) Podporovat členění velkých bloků orné půdy prvky rozptýlené krajinné zeleně pro posílení ekologické stability a prostorové struktury krajiny.
- b) Podporovat zachování a rozvoj lesních celků s přírodě blízkou dřevinou skladbou.
- c) Podporovat rozvoj pestré struktury využití území.
- d) Podporovat protierozní opatření a opatření k zajištění zadržování vody v krajině.
- e) Podporovat zachování a obnovu přirozeného vodního režimu vodních toků.
- f) Podporovat zachování rázovitost vinařské oblasti.

Úkoly pro územní plánování

- a) Podporovat členění velkých bloků orné půdy prvky rozptýlené krajinné zeleně pro posílení ekologické stability a prostorové struktury krajiny.
- b) Vytvářet územní podmínky pro revitalizační opatření na vodních tocích a jejich nivách.
- c) Vytvářet územní podmínky pro ochranu pohledových panoramat před umístováním výškově a objemově výrazných staveb.
- d) Na území přírodních parků vytvářet územní podmínky pro důslednou ochranu krajinného rázu.

11. krajinný celek Bučovický

Cílová kvalita krajiny:

- a) Výrazně členitá zemědělská krajina se středně velkými bloky orné půdy a menšími ekologicky cennými lesními celky.
- b) Krajina s četnými výhledy do severně položené ploché krajiny v údolí Hané a Dražanské vrchoviny.
- c) Krajina s dochovanými rozptýlenými stepními ekosystémy.
- d) Krajina s pestrou strukturou využití území v bezprostředním zázemí sídel v členitějších partiích.

Požadavky na uspořádání a využití území

- a) Podporovat zachování stávajícího zemědělského charakteru území.
- b) Podporovat členění velkých bloků orné půdy prvky rozptýlené krajinné zeleně pro posílení ekologické stability a prostorové struktury krajiny.
- c) Podporovat zachování a rozvoj lesních celků s přírodě blízkou dřevinou skladbou.
- d) Podporovat protierozní opatření a opatření k zajištění zadržování vody v krajině.
- e) Podporovat zachování a rozvoj pestré struktury využití území v zázemí sídel v členitějších partiích.
- f) Podporovat ochranu stepních ekosystémů.

Úkoly pro územní plánování

- a) Vytvářet územní podmínky pro ekologicky významné segmenty krajiny (meze, remízky, liniová i mimolesní zeleň, trvalé travní porosty atd.) s cílem členění souvislých ploch orné půdy, posílení ekologické stability území a omezení účinků větrné a vodní eroze
- b) Vytvářet územní podmínky pro revitalizační opatření na vodních tocích a jejich nivách.
- c) Vytvářet územní podmínky pro ochranu pohledových panoramat a pohledově exponovaných lokalit před umístěním výškově a objemově výrazných staveb.
- d) Na území přírodních parků vytvářet územní podmínky pro důslednou ochranu krajinného rázu.

15. krajinný celek Šlapanicko-slavkovský

Cílová kvalita krajiny:

- a) Krajina plochého až mírně vlněného reliéfu s dominantním zastoupením středně velkých bloků orné půdy v ukloněných polohách s pestřejší strukturou využití.
- b) Krajina s malým podílem lesních porostů.
- c) Pohledově otevřená krajina s výraznou krajinnou dominantou Prackého kopce s Mohylou míru a významnou stavební dominantou kostela Zvěstování Panny Marie v Tuřanech.
- d) Krajina historicky významné události (Areál bitvy u Slavkova).

Požadavky na uspořádání a využití území

- a) Podporovat zachování stávajícího zemědělského charakteru území.
- b) Podporovat členění velkých bloků orné půdy prvky rozptýlené krajinné zeleně pro posílení ekologické stability a prostorové struktury krajiny, včetně zachování dominant Mohyly míru a kostela Zvěstování Panny Marie v Tuřanech.
- c) Podporovat protierozní opatření a opatření k zajištění zadržování vody v krajině.
- d) Podporovat zachování a obnovu přirozeného vodního režimu vodních toků.

Úkoly pro územní plánování

- a) Vytvářet územní podmínky pro ekologicky významné segmenty krajiny (meze, remízky, liniová i mimolesní zeleň, trvalé travní porosty atd.) s cílem členění souvislých ploch orné půdy, posílení ekologické stability území a omezení účinků větrné a vodní eroze.
- b) Vytvářet územní podmínky pro revitalizační opatření na vodních tocích a jejich nivách.
- c) Vytvářet územní podmínky pro ochranu volné krajiny a její rázovitosti.
- d) Na území přírodních parků vytvářet územní podmínky pro důslednou ochranu krajinného rázu.

18. krajinný celek Vyškovsko-rousínovský

Cílová kvalita krajiny:

- a) Zemědělská krajina s plochým až mírně zvlněným reliéfem s dominantním zastoupením středně velkých bloků orné půdy s malým podílem lesních porostů.
- b) Pohledově otevřená krajina s částečně dochovanými panoramaty historických měst Vyškov a Rousínov.

Požadavky na uspořádání a využití území

- a) Podporovat zachování stávajícího zemědělského charakteru území.
- b) Podporovat členění velkých bloků orné půdy prvky rozptýlené krajinné zeleně pro posílení ekologické stability a prostorové struktury krajiny.
- c) Podporovat zachování a obnovu přirozeného vodního režimu vodních toků.

Úkoly pro územní plánování

- a) Vytvářet územní podmínky pro ekologicky významné segmenty krajiny (meze, remízky, liniová i mimolesní zeleň, trvalé travní porosty atd.) s cílem členění souvislých ploch orné půdy.
- b) Vytvářet územní podmínky pro zajištění prostupnosti krajiny.
- c) Vytvářet územní podmínky pro revitalizační opatření na vodních tocích a jejich nivách.
- d) Vytvářet územní podmínky pro ochranu volné krajiny před umísťováním výškově, plošně a objemově výrazných staveb.
- e) Vytvářet územní podmínky pro ochranu panoramat historických měst Vyškova a Rousínova.

2.5 Vymezení ploch a koridorů, ve kterých se ukládá prověření změn jejich využití územní studií

ZÚR JMK vymezují v jihovýchodním kvadrantu OB3 metropolitní rozvojové oblasti plochu, ve které ukládají prověření změn jejího využití územní studií:

Územní studie Jihovýchod

Úkolem územní studie je:

- a) V podrobnějším měřítku v územně-funkčních souvislostech prověřit a upřesnit podmínky pro umístění, funkčnost a reálnost silnic sloužících pro obsluhu daného území a jeho napojení na nadřazenou silniční a dálniční síť a vnitroměstský komunikační systém města Brna.
- b) Provéřit zejména:
 - zkapacitnění I/50 Slavkov – D1 MUK Holubice; o propojení Rousínov – Slavkov u Brna;
 - propojení Šlapanice – obchvat Slatiny/letišť;
 - napojení Pozořicka na D1; o změny dopravních vztahů v území;
 - územní rezervy pro silniční dopravu.
- c) Doporučit případně limity pro rozvoj území.
- d) Při prověřování zohlednit využití a uspořádání území:
 - strukturu osídlení;
 - limity využití území včetně zastavěných území;
 - záměry v území včetně zastavitelných ploch;
 - problémy a rozvojové předpoklady území.
- e) Prověřovaná řešení směřovat k:
 - dopravní účinnosti řešení;
 - minimalizaci negativních vlivů na obyvatelstvo, lidské zdraví a životní prostředí;
 - minimalizaci negativních vlivů na přírodu, krajinu a krajinný ráz území;
 - minimalizaci střetů s ostatními záměry v území.

Územní studie koridoru vedení 400 kV Sokolnice – hranice ČR / Rakousko

Úkolem územní studie je:

- a) Navrhnout trasu mimo Lednicko-valtický areál a CHKO Pálava a respektovat přechodový bod na hranici ČR / Rakousko.
- b) V maximální možné míře zohlednit zastavěná území a zastavitelné plochy.
- c) Prověřovaná řešení směřovat k: o minimalizaci negativních vlivů na přírodu, krajinu a krajinný ráz území; o minimalizaci střetů s limity využití území.

3 ÚZEMNĚ ANALYTICKÉ PODKLADY SO ORP SLAVKOV U BRNA A JIHMORAVSKÉHO KRAJE

Dostupné územně analytické podklady SO ORP Slavkov u Brna a Jihomoravského kraje mají jak rozdílnou podrobnost, metodické přístupy, tak i míru aktuálnosti. Z územního hlediska však obvykle pracují se stejnými jednotkami – obcemi, z hlediska aktuálnosti je dělí pouze 1 rok. Novela stavebního zákona z roku 2018 tyto časové odstupy zvětšuje. Vzhledem k rozdílnostem v užití metodě nebylo možné jednotlivé výsledky přehledně porovnat, nicméně z výsledků obou ÚAP je patrné, že se dobraly v hodnocení pilířů udržitelného rozvoje k podobným závěrům.

Při analýze ÚAP SO ORP Slavkov u Brna v letech 2014, 2016 a 2020 je patrná stagnace vývoje podmínek jednotlivých obcí dle pilíře životního prostředí, neboť obce vykazují vždy naprosto stejné výsledky napříč lety. Jako oslabený je pilíř životního prostředí u 12 obcí SO ORP (Hodějice, Holubice, Hostěrádky-Rešov, Hrušky, Křenovice, Němčany, Otnice, Šarátice, Vážany na Litavou, Zbýšov), mimořádně nepříznivý je stav ve Velešovicích (hodnota -5,15 už od roku 2014) a Slavkově u Brna (hodnota -4,62 už od roku 2014).

Hodnocení obcí SO ORP Slavkov u Brna je v ÚAP Jihomoravského kraje v zásadě podobné, environmentální pilíř byl v předchozí aktualizaci rovněž hodnocen jako negativní, sociální a ekonomický pilíř byly a jsou hodnoceny pozitivně. SO ORP Slavkov u Brna vykazuje druhé nejhorší hodnocení environmentálního pilíře v JMK. Území je mj. z důvodu blízkosti dálnice D1 zatíženo imisemi i hlukem, vykazuje nízký koeficient ekologické stability (mj. vysoký podíl zastavěných ploch a nízká lesnatost území). Území je součástí transportního koridoru škodlivin (úvalovitý charakter území), které přispívá k imisnímu zhoršování stavu ovzduší při nepříznivých povětrnostních situacích.

3.1 Územně analytické podklady SO ORP Slavkov u Brna

3.1.1 Problémy obcí v ÚAP SO ORP Slavkov u Brna

Součástí Rozboru udržitelného rozvoje území jsou problémové listy obcí, kde jsou uvedeny problémy jednotlivých obcí SO ORP Slavkov u Brna. Ze všech uvedených byly vybrány pouze ty problémy, které mají předpokládaný význam pro územní studii krajiny.

Bošovice

- ve vazbě na místa s koncentrací obyvatel a návštěvníků řešit plochy pro odstavení vozidel
- vytvořit podmínky pro vymezení vhodných ploch pro rozvoj rekreační a turistické infrastruktury ve vazbě na Přírodní park Ždánický les

- vytvořit podmínky pro zlepšení průchodnosti krajiny (letní a zimní turistika) a budování doprovodné infrastruktury (odpočívadla, dětská hřiště, rekreační louky, přírodní koupaliště, občerstvení...)
- prověřit možnost minimalizování negativních vlivů vyplývajících z provozu dopravní infrastruktury, zejména tranzitní dopravy
- identifikovat pozemky s rizikovým sklonem a navrhnout protierozní opatření, řešit ochranu lokálních údolnic před soustředěným odtokem
- řešit opatření na eliminaci extravilánových vod v ÚPD navržením např. záchytných příkopů po obvodu zastavěných částí sídel, poldrů, ...
- prověřit možnost zvýšení podílu vodních ploch v krajině
- umožnit návrat ekostabilizačních prvků do zemědělské krajiny (biokoridory, větrolamy, remízky, meze, solitérní stromy, mokřady; zatravňování ploch výrazně narušených vodní erozí, obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků, ...)
- posílit zastoupení krajinných prvků v území
- vytvářet podmínky pro realizaci ÚSES, rozšiřování rozptýlené zeleně v krajině
- řešit problém koordinace vymezení ÚSES v ÚPD
- prověřit stav staré ekologické zátěže – sýpky na východním okraji obce

Heršpice

- vytvořit podmínky pro vymezení vhodných ploch pro rozvoj rekreační a turistické infrastruktury ve vazbě na Přírodní park Ždánický les
- vytvořit podmínky pro zlepšení průchodnosti krajiny (letní a zimní turistika) a budování doprovodné infrastruktury (odpočívadla, dětská hřiště, rekreační louky, přírodní koupaliště, občerstvení...)
- identifikovat pozemky s rizikovým sklonem a navrhnout protierozní opatření, řešit ochranu lokálních údolnic před soustředěným odtokem
- řešit opatření na eliminaci extravilánových vod v ÚPD navržením např. záchytných příkopů po obvodu zastavěných částí sídel, poldrů, ...
- umožnit návrat ekostabilizačních prvků do zemědělské krajiny (biokoridory, větrolamy, remízky, meze, solitérní stromy, mokřady; zatravňování ploch výrazně narušených vodní erozí, obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků, ...)
- prověřit možnost posílení zastoupení krajinných prvků v území
- vytvářet podmínky pro realizaci ÚSES, rozšiřování rozptýlené zeleně v krajině
- řešit problém koordinace vymezení ÚSES v ÚPD

Hodějice

- doplnit chybějící propojení (pěší trasa, cyklotrasa) podél toku Litavy
- ve vazbě na místa koncentrací obyvatel a návštěvníků řešit plochy pro odstavení vozidel
- vytvořit podmínky pro vymezení vhodných ploch pro rozvoj rekreační a turistické infrastruktury
- vytvořit podmínky pro zlepšení průchodnosti krajiny (letní a zimní turistika) a budování doprovodné infrastruktury (odpočívadla, dětská hřiště, rekreační louky, občerstvení...)
- řešit aktualizaci vyhlášeného záplavového území a aktivní zóny záplavového území vzhledem k navrženým protipovodňovým opatřením
- řešit revitalizaci vodního toku Litavy

- identifikovat pozemky s rizikovým sklonem a navrhnout protierozní opatření, řešit ochranu lokálních údolnic před soustředěným odtokem
- řešit opatření na eliminaci extravilánových vod v ÚPD navržením např. záchytných příkopů po obvodu zastavěných částí sídel, poldrů, ...
- prověřit možnost zvýšení podíl vodních ploch v krajině
- umožnit návrat ekostabilizačních prvků do zemědělské krajiny (biokoridory, větrolamy, remízky, meze, solitérní stromy, mokřady; zatravňování ploch výrazně narušených vodní erozí, obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků, ...)
- posílit zastoupení krajinných prvků v území
- vytvářet podmínky pro realizaci ÚSES, rozšiřování rozptýlené zeleně v krajině
- řešit problém koordinace vymezení ÚSES v ÚPD

Holubice

- ve vazbě na místa s koncentrací obyvatel a návštěvníků řešit plochy pro odstavení vozidel
- vytvořit podmínky pro vymezení vhodných ploch pro rozvoj rekreační a turistické infrastruktury ve vazbě na území Slavkovského bojiště – cyklotrasy
- vytvořit podmínky pro zlepšení průchodnosti krajiny (letní a zimní turistika) a budování doprovodné infrastruktury (odpočívadla, dětská hřiště, rekreační louky, přírodní koupaliště, občerstvení...)
- prověřit možnost minimalizování negativních vlivů vyplývajících z provozu dopravní infrastruktury, zejména tranzitní dopravy
- zohlednit vyhlášené záplavové území, řešit ochranu území před povodněmi
- identifikovat pozemky s rizikovým sklonem a navrhnout protierozní opatření, řešit ochranu lokálních údolnic před soustředěným odtokem
- řešit opatření na eliminaci extravilánových vod v ÚPD navržením např. záchytných příkopů po obvodu zastavěných částí sídel, poldrů, ...
- prověřit možnost zvýšení podílu vodních ploch v krajině
- umožnit návrat ekostabilizačních prvků do zemědělské krajiny (biokoridory, větrolamy, remízky, meze, solitérní stromy, mokřady; zatravňování ploch výrazně narušených vodní erozí, obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků, ...)
- prověřit možnost posílení zastoupení krajinných prvků v území
- vytvářet podmínky pro realizaci ÚSES, rozšiřování rozptýlené zeleně v krajině
- řešit problém koordinace vymezení ÚSES v ÚPD

Hostěrádky-Rešov

- ve vazbě na místa s koncentrací obyvatel a návštěvníků řešit plochy pro odstavení vozidel
- vytvořit podmínky pro vymezení vhodných ploch pro rozvoj rekreační a turistické infrastruktury ve vazbě na území Slavkovského bojiště
- vytvořit podmínky pro zlepšení průchodnosti krajiny (letní a zimní turistika) a budování doprovodné infrastruktury (odpočívadla, dětská hřiště, rekreační louky, přírodní koupaliště, občerstvení...)
- prověřit možnost minimalizování negativních vlivů vyplývajících z provozu dopravní infrastruktury

- zohlednit vyhlášené záplavové území, respektovat aktivní zónu záplavového území, řešit ochranu území před povodněmi
- identifikovat pozemky s rizikovým sklonem a navrhnout protierozní opatření, řešit ochranu lokálních údolnic před soustředěným odtokem
- řešit opatření na eliminaci extravilánových vod v ÚPD návrhem např. záchytných příkopů po obvodu zastavěných částí sídel, poldrů, ...
- prověřit možnost zvýšení podílu vodních ploch v krajině
- umožnit návrat ekostabilizačních prvků do zemědělské krajiny (biokoridory, větrolamy, remízky, meze, solitérní stromy, mokřady; zatravňování ploch výrazně narušených vodní erozí, obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků, ...)
- posílit zastoupení krajinných prvků v území
- vytvářet podmínky pro realizaci ÚSES, rozšiřování rozptýlené zeleně v krajině
- řešit problém koordinace vymezení ÚSES v ÚPD

Hrušky

- vytvořit podmínky pro vymezení vhodných ploch pro rozvoj rekreační a turistické infrastruktury ve vazbě na území Slavkovského bojiště
- vytvořit podmínky pro zlepšení průchodnosti krajiny (letní a zimní turistika) a budování doprovodné infrastruktury (odpočívadla, dětská hřiště, rekreační louky, přírodní koupaliště, občerstvení...)
- prověřit možnost minimalizování negativních vlivů vyplývajících z provozu dopravní infrastruktury
- zohlednit vyhlášené záplavové území, respektovat aktivní zónu záplavového území, řešit ochranu území před povodněmi
- identifikovat pozemky s rizikovým sklonem a navrhnout protierozní opatření, řešit ochranu lokálních údolnic před soustředěným odtokem
- řešit opatření na eliminaci extravilánových vod v ÚPD návrhem např. záchytných příkopů po obvodu zastavěných částí sídel, poldrů, ...
- prověřit možnost zvýšení podílu vodních ploch v krajině
- umožnit návrat ekostabilizačních prvků do zemědělské krajiny (biokoridory – např. výsadba dřevinné vegetace podél Litavy a Rakovce; větrolamy, remízky, meze, solitérní stromy, mokřady; zatravňování ploch výrazně narušených vodní erozí, obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků, ...)
- posílit zastoupení krajinných prvků v území
- vytvářet podmínky pro realizaci ÚSES, rozšiřování rozptýlené zeleně v krajině
- řešit problém koordinace vymezení ÚSES v ÚPD

Kobeřice u Brna

- vytvořit podmínky pro vymezení vhodných ploch pro rozvoj rekreační a turistické infrastruktury ve vazbě na Přírodní park Ždánický les
- vytvořit podmínky pro zlepšení průchodnosti krajiny (letní a zimní turistika) a budování doprovodné infrastruktury (odpočívadla, dětská hřiště, rekreační louky, přírodní koupaliště, občerstvení...)
- ve vazbě na místa s koncentrací obyvatel a návštěvníků řešit plochy pro odstavení vozidel
- vyhodnotit potřebu ploch nutných k zajištění fungujícího odpadového hospodářství

- identifikovat pozemky s rizikovým sklonem a navrhnout protierozní opatření, řešit ochranu lokálních údolnic před soustředěným odtokem
- řešit opatření na eliminaci extravilánových vod v ÚPD navržením např. záchytných příkopů po obvodu zastavěných částí sídel, poldrů, ...
- prověřit možnost zvýšení podílu vodních ploch v krajině
- umožnit návrat ekostabilizačních prvků do zemědělské krajiny (biokoridory, větrolamy, remízky, meze, solitérní stromy, mokřady; zatravňování ploch výrazně narušených vodní erozí, obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků, ...)
- prověřit nutnost posílení zastoupení krajinných prvků v území
- vytvářet podmínky pro realizaci ÚSES, rozšiřování rozptýlené zeleně v krajině
- řešit problém koordinace vymezení ÚSES v ÚPD

Křenovice

- vytvořit podmínky pro vymezení vhodných ploch pro rozvoj rekreační a turistické infrastruktury ve vazbě na území Slavkovského bojiště
- ve vazbě na místa s koncentrací obyvatel a návštěvníků řešit plochy pro odstavení vozidel
- prověřit možnost minimalizování negativních vlivů vyplývajících z provozu dopravní infrastruktury
- zohlednit vyhlášené záplavové území, respektovat aktivní zónu záplavového území, řešit ochranu území před povodněmi
- identifikovat pozemky s rizikovým sklonem a navrhnout protierozní opatření, řešit ochranu lokálních údolnic před soustředěným odtokem
- řešit opatření na eliminaci extravilánových vod v ÚPD navržením např. záchytných příkopů po obvodu zastavěných částí sídel, poldrů, ...
- prověřit možnost zvýšení podíl vodních ploch v krajině
- umožnit návrat ekostabilizačních prvků do zemědělské krajiny (biokoridory, větrolamy, remízky, meze, solitérní stromy, mokřady; zatravňování ploch výrazně narušených vodní erozí, obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků, ...)
- prověřit možnost posílení zastoupení krajinných prvků v území
- vytvářet podmínky pro realizaci ÚSES, rozšiřování rozptýlené zeleně v krajině
- řešit problém koordinace vymezení ÚSES v ÚPD
- prověřit možnosti zvýšení podílu zeleně (vč. ploch trvalých travních porostů) v krajině

Lovčičky

- řešit využití chátrajícího areálu (brownfields) na severozápadním okraji území
- vytvořit podmínky pro vymezení vhodných ploch pro rozvoj rekreační a turistické infrastruktury ve vazbě na Přírodní park Ždánický les
- vytvořit podmínky pro zlepšení průchodnosti krajiny (letní a zimní turistika) a budování doprovodné infrastruktury (odpočívadla, dětská hřiště, rekreační louky, občerstvení...)
- ve vazbě na místa s koncentrací obyvatel a návštěvníků řešit plochy pro odstavení vozidel
- identifikovat pozemky s rizikovým sklonem a navrhnout protierozní opatření, řešit ochranu lokálních údolnic před soustředěným odtokem
- řešit opatření na eliminaci extravilánových vod v ÚPD navržením např. záchytných příkopů po obvodu zastavěných částí sídel, poldrů, ...

- prověřit možnost zvýšení podílu vodních ploch v krajině
- umožnit návrat ekostabilizačních prvků do zemědělské krajiny (biokoridory, větrolamy, remízky, meze, solitérní stromy, mokřady; zatravňování ploch výrazně narušených vodní erozí, obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků, ...)
- prověřit možnost posílení zastoupení krajinných prvků v území
- vytvářet podmínky pro realizaci ÚSES, rozšiřování rozptýlené zeleně v krajině
- řešit problém koordinace vymezení ÚSES v ÚPD

Milešovice

- vytvořit podmínky pro vymezení vhodných ploch pro rozvoj rekreační a turistické infrastruktury ve vazbě na Přírodní park Ždánický les
- vytvořit podmínky pro zlepšení průchodnosti krajiny (letní a zimní turistika) a budování doprovodné infrastruktury (odpočívadla, dětská hřiště, rekreační louky, přírodní koupaliště, občerstvení...)
- identifikovat pozemky s rizikovým sklonem a navrhnout protierozní opatření, řešit ochranu lokálních údolnic před soustředěným odtokem
- řešit opatření na eliminaci extravilánových vod v ÚPD navržením např. záchytných příkopů po obvodu zastavěných částí sídel, poldrů, ...
- prověřit možnost zvýšení podílu vodních ploch v krajině
- umožnit návrat ekostabilizačních prvků do zemědělské krajiny (biokoridory, větrolamy, remízky, meze, solitérní stromy, mokřady; zatravňování ploch výrazně narušených vodní erozí, obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků...)
- prověřit možnost posílení zastoupení krajinných prvků v území
- vytvářet podmínky pro realizaci ÚSES, rozšiřování rozptýlené zeleně v krajině
- řešit problém koordinace vymezení ÚSES v ÚPD

Němčany

- vytvořit podmínky pro zlepšení průchodnosti krajiny (letní a zimní turistika) a budování doprovodné infrastruktury (odpočívadla, dětská hřiště, rekreační louky, přírodní koupaliště, občerstvení...)
- ve vazbě na místa s koncentrací obyvatel a návštěvníků řešit plochy pro odstavení vozidel
- identifikovat pozemky s rizikovým sklonem a navrhnout protierozní opatření, řešit ochranu lokálních údolnic před soustředěným odtokem
- řešit opatření na eliminaci extravilánových vod v ÚPD navržením např. záchytných příkopů po obvodu zastavěných částí sídel, poldrů, ...
- prověřit možnost zvýšení podílu vodních ploch v krajině
- umožnit návrat ekostabilizačních prvků do zemědělské krajiny (biokoridory, větrolamy, remízky, meze, solitérní stromy, mokřady; zatravňování ploch výrazně narušených vodní erozí, obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků...)
- prověřit možnost posílení zastoupení krajinných prvků v území
- vytvářet podmínky pro realizaci ÚSES, rozšiřování rozptýlené zeleně v krajině
- řešit problém koordinace vymezení ÚSES v ÚPD
- prověřit možnosti zvýšení podílu zeleně (vč. ploch trvalých travních porostů) v krajině

Nížkovice

- vytvořit podmínky pro vymezení vhodných ploch pro rozvoj rekreační a turistické infrastruktury ve vazbě na Přírodní park Ždánický les
- vytvořit podmínky pro zlepšení průchodnosti krajiny (letní a zimní turistika) a budování doprovodné infrastruktury (odpočívadla, dětská hřiště, rekreační louky, občerstvení...)
- ve vazbě na místa s koncentrací obyvatel a návštěvníků řešit plochy pro odstavení vozidel
- prověřit možnost minimalizování negativních vlivů vyplývajících z provozu dopravní infrastruktury
- identifikovat pozemky s rizikovým sklonem a navrhnout protierozní opatření, řešit ochranu lokálních údolnic před soustředěným odtokem
- řešit opatření na eliminaci extravilánových vod v ÚPD navržením např. záchytných příkopů po obvodu zastavěných částí sídel, poldrů, ...
- prověřit možnost zvýšení podílu vodních ploch v krajině
- umožnit návrat ekostabilizačních prvků do zemědělské krajiny (biokoridory, větrolamy, remízky, meze, solitérní stromy, mokřady; zatravňování ploch výrazně narušených vodní erozí, obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků, ...)
- prověřit možnost posílení zastoupení krajinných prvků v území
- vytvářet podmínky pro realizaci ÚSES, rozšiřování rozptýlené zeleně v krajině
- řešit problém koordinace vymezení ÚSES v ÚPD

Otnice

- vytvořit podmínky pro zlepšení průchodnosti krajiny (letní a zimní turistika) a budování doprovodné infrastruktury (odpočívadla, dětská hřiště, rekreační louky, přírodní koupaliště, občerstvení...)
- ve vazbě na místa s koncentrací obyvatel a návštěvníků řešit plochy pro odstavení vozidel
- prověřit možnost minimalizování negativních vlivů vyplývajících z provozu dopravní infrastruktury
- identifikovat pozemky s rizikovým sklonem a navrhnout protierozní opatření, řešit ochranu lokálních údolnic před soustředěným odtokem
- řešit opatření na eliminaci extravilánových vod v ÚPD navržením např. záchytných příkopů po obvodu zastavěných částí sídel, poldrů, ...
- prověřit možnost dalšího zvýšení podílu vodních ploch v krajině
- umožnit návrat ekostabilizačních prvků do zemědělské krajiny (biokoridory, větrolamy, remízky, meze, solitérní stromy, mokřady; zatravňování ploch výrazně narušených vodní erozí, obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků, ...)
- vytvářet podmínky pro realizaci ÚSES, rozšiřování rozptýlené zeleně v krajině
- řešit problém koordinace vymezení ÚSES v ÚPD

Slavkov u Brna

- vytvořit podmínky pro vymezení vhodných ploch pro rozvoj rekreační a turistické infrastruktury ve vazbě na území Slavkovského bojiště
- vytvořit podmínky pro zlepšení průchodnosti krajiny (letní a zimní turistika) a budování doprovodné infrastruktury (odpočívadla, dětská hřiště, rekreační louky, občerstvení...)
- doplnit chybějící propojení (pěší trasa, cyklotrasa) podél toku Litavy

- ve vazbě na místa s koncentrací obyvatel a návštěvníků řešit plochy pro odstavení vozidel
- prověřit možnost minimalizování negativních vlivů vyplývajících z provozu dopravní infrastruktury
- identifikovat pozemky s rizikovým sklonem a navrhnout protierozní opatření, řešit ochranu lokálních údolnic před soustředěným odtokem
- řešit opatření na eliminaci extravilánových vod v ÚPD navržením např. záchytných příkopů po obvodu zastavěných částí sídel, poldrů, ...
- prověřit možnost zvýšení podílu vodních ploch v krajině
- umožnit návrat ekostabilizačních prvků do zemědělské krajiny (biokoridory, větrolamy, remízky, meze, solitérní stromy, mokřady; zatravňování ploch výrazně narušených vodní erozí, obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků, ...)
- prověřit možnost posílení zastoupení krajinných prvků v území
- vytvářet podmínky pro realizaci ÚSES, rozšiřování rozptýlené zeleně v krajině
- řešit problém koordinace vymezení ÚSES v ÚPD

Šaratice

- vytvořit podmínky pro vymezení vhodných ploch pro rozvoj rekreační a turistické infrastruktury ve vazbě na území Slavkovského bojiště
- vytvořit podmínky pro zlepšení průchodnosti krajiny (letní a zimní turistika) a budování doprovodné infrastruktury (odpočívadla, dětská hřiště, rekreační louky, přírodní koupaliště, občerstvení...)
- prověřit možnost minimalizování negativních vlivů vyplývajících z provozu dopravní infrastruktury
- řešit sanace starých ekologických zátěží
- zohlednit vyhlášené záplavové území, respektovat aktivní zónu záplavového území, řešit ochranu území před povodněmi
- identifikovat pozemky s rizikovým sklonem a navrhnout protierozní opatření, řešit ochranu lokálních údolnic před soustředěným odtokem
- řešit opatření na eliminaci extravilánových vod v ÚPD navržením např. záchytných příkopů po obvodu zastavěných částí sídel, poldrů, ...
- prověřit možnost zvýšení podílu vodních ploch v krajině
- umožnit návrat ekostabilizačních prvků do zemědělské krajiny (biokoridory, větrolamy, remízky, meze, solitérní stromy, mokřady; zatravňování ploch výrazně narušených vodní erozí, obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků, ...)
- prověřit možnost posílení zastoupení krajinných prvků v území
- vytvářet podmínky pro realizaci ÚSES, rozšiřování rozptýlené zeleně v krajině
- řešit problém koordinace vymezení ÚSES v ÚPD

Vážany nad Litavou

- vytvořit podmínky pro vymezení vhodných ploch pro rozvoj rekreační a turistické infrastruktury ve vazbě na území Slavkovského bojiště
- vytvořit podmínky pro zlepšení průchodnosti krajiny (letní a zimní turistika) a budování doprovodné infrastruktury (odpočívadla, dětská hřiště, rekreační louky, přírodní koupaliště, občerstvení...)
- ve vazbě na místa s koncentrací obyvatel a návštěvníků řešit plochy pro odstavení vozidel
- zohlednit vyhlášené záplavové území, respektovat aktivní zónu záplavového území, řešit ochranu území před povodněmi
- identifikovat pozemky s rizikovým sklonem a navrhnout protierozní opatření, řešit ochranu lokálních údolnic před soustředěným odtokem
- řešit opatření na eliminaci extravilánových vod v ÚPD návrhem např. záchytných příkopů po obvodu zastavěných částí sídel, poldrů, ...
- prověřit možnost zvýšení podílu vodních ploch v krajině
- umožnit návrat ekostabilizačních prvků do zemědělské krajiny (biokoridory, větrolamy, remízky, meze, solitérní stromy, mokřady; zatravňování ploch výrazně narušených vodní erozí, obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků, ...)
- prověřit možnost posílení zastoupení krajinných prvků v území
- vytvářet podmínky pro realizaci ÚSES, rozšiřování rozptýlené zeleně v krajině
- řešit problém koordinace vymezení ÚSES v ÚPD
- řešit problém závady v území – skládky Vážany nad Litavou (Hrdinka).

Velešovice

- vytvořit podmínky pro vymezení vhodných ploch pro rozvoj rekreační a turistické infrastruktury ve vazbě na území Slavkovského bojiště
- vytvořit podmínky pro zlepšení průchodnosti krajiny (letní a zimní turistika) a budování doprovodné infrastruktury (odpočívadla, dětská hřiště, rekreační louky, přírodní koupaliště, občerstvení...)
- doplnit chybějící propojení (pěší trasy, cyklotrasy)
- ve vazbě na místa s koncentrací obyvatel a návštěvníků řešit plochy pro odstavení vozidel
- prověřit možnost minimalizování negativních vlivů vyplývajících z provozu dopravní infrastruktury
- zohlednit vyhlášené záplavové území, řešit ochranu území před povodněmi
- identifikovat pozemky s rizikovým sklonem a navrhnout protierozní opatření, řešit ochranu lokálních údolnic před soustředěným odtokem
- řešit opatření na eliminaci extravilánových vod v ÚPD návrhem např. záchytných příkopů po obvodu zastavěných částí sídel, poldrů, ...
- umožnit návrat ekostabilizačních prvků do zemědělské krajiny (biokoridory, větrolamy, remízky, meze, solitérní stromy, mokřady; zatravňování ploch výrazně narušených vodní erozí, obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků, ...)
- prověřit možnost posílení zastoupení krajinných prvků v území
- vytvářet podmínky pro realizaci ÚSES, rozšiřování rozptýlené zeleně v krajině
- řešit problém koordinace vymezení ÚSES v ÚPD

Zbýšov (v případě zpracování ÚPD)

- vytvořit podmínky pro vymezení vhodných ploch pro rozvoj rekreační a turistické infrastruktury ve vazbě na území Slavkovského bojiště
- vytvořit podmínky pro zlepšení průchodnosti krajiny (letní a zimní turistika) a budování doprovodné infrastruktury (odpočívadla, dětská hřiště, rekreační louky, přírodní koupaliště, občerstvení...)
- ve vazbě na místa s koncentrací obyvatel a návštěvníků řešit plochy pro odstavení vozidel
- zohlednit vyhlášené záplavové území, respektovat aktivní zónu záplavového území, řešit ochranu území před povodněmi
- identifikovat pozemky s rizikovým sklonem a navrhnout protierozní opatření, řešit ochranu lokálních údolnic před soustředěným odtokem
- řešit opatření na eliminaci extravilánových vod v ÚPD navržením např. záchytných příkopů po obvodu zastavěných částí sídel, poldrů, ...
- prověřit možnost zvýšení podílu vodních ploch v krajině
- řešit revitalizaci nebo obnovu Mlýnského náhonu
- umožnit návrat ekostabilizačních prvků do zemědělské krajiny (biokoridory, větrolamy, remízky, meze, solitérní stromy, mokřady; zatravňování ploch výrazně narušených vodní erozí, obnova přirozeného stavu malých a středně velkých vodních toků...)
- prověřit možnost posílení zastoupení krajinných prvků v území, obnovu větrolamů z důvodu špatného stavu dřevin
- vytvářet podmínky pro realizaci ÚSES, rozšiřování rozptýlené zeleně v krajině
- řešit problém koordinace vymezení ÚSES v ÚPD

3.2 Územně analytické podklady Jihomoravského kraje

V územně analytických podkladech Jihomoravského kraje byly určeny tyto problémy k řešení v územně plánovacích dokumentacích, které se týkají řešeného území:

3.2.1 Požadavky na odstranění nebo omezení urbanistických závad

Suburbanizace v území Metropolitní rozvojové oblasti Brno

- **Územní identifikace:** obce v severní části SO ORP Slavkov u Brna (Holubice, Hostěrádky-Rešov, Hrušky, Křenovice, Slavkov u Brna, Šaratice, Velešovice, Zbýšov)
- **Požadavky na odstranění nebo omezení problému:**
 - Podporovat v silniční dopravě průchod nadřazené dopravní sítě Metropolitní rozvojovou oblastí Brno a rozvedení dopravních proudů do koridorů, které budou schopny ochránit dotčená sídla v Metropolitní rozvojové oblasti Brno, a zvláště město Brno před nadbytečnou dopravou při maximální eliminaci negativních dopadů dopravy na životní prostředí a lidské zdraví.
 - Vytvářet územní předpoklady pro další rozvoj ekonomických aktivit v oblasti pokročilých služeb, znalostní a vzdělanostní ekonomiky, a to především v jádrovém území Metropolitní rozvojové oblasti Brno (Brno, Modřice, Šlapanice).
 - Podporovat vzájemnou koordinaci rozvoje města Brna a okolních sídel, zejména z hlediska vyváženosti rezidenčních a pracovních funkcí.

- Podporovat posílení polycentrického rozvoje Metropolitní rozvojové oblasti Brno prostřednictvím podpory sekundárních center osídlení (Kuřim, Modřice, Rosice, Zastávka, Šlapanice, Veverská Bítýška, dále Pohořelice, Rajhrad, Slavkov u Brna, Tišnov, Židlochovice); vytvářet zde územní podmínky pro stabilizaci a rozvoj veřejné infrastruktury.
- Podporovat směřování rozvoje bydlení do center osídlení (Brno, Adamov, Kuřim, Modřice, Pohořelice, Rajhrad, Rosice, Zastávka, Slavkov u Brna, Šlapanice, Tišnov, Veverská Bítýška, Zastávka, Židlochovice) a sídel s odpovídající veřejnou infrastrukturou.

Fotovoltaické elektrárny

- **Územní identifikace:** SO ORP Slavkov u Brna
- **Požadavky na odstranění nebo omezení problému:**
 - Nástroji územního plánování podporovat nevymezování nových ploch fotovoltaických elektráren v přírodních parcích.

3.2.2 Požadavky na odstranění nebo omezení dopravních závad a problémů

Vysokorychlostní tratě

- **Územní identifikace:** SO ORP Slavkov u Brna (severní část)
- **Požadavky na odstranění nebo omezení problému:**
 - Podporovat řešení VRT územně plánovací dokumentací do doby, než stát definitivně rozhodne.

3.2.3 Požadavky na odstranění nebo omezení hygienických závad

Zatížení území imisemi

- **Územní identifikace:** podstatné překročení některého z imisních limitů pro ochranu zdraví se týká SO ORP Slavkov u Brna
- **Požadavky na odstranění nebo omezení problému:**
 - Podporovat zlepšení kvality ovzduší, zejména realizací komunikací vyšší třídy a postupným nahrazováním stávajících imisních zdrojů technicky dokonalejšími. Podporovat realizaci opatření ke snižování znečištění ovzduší obsažených v PZKO a v koncepčních dokumentech Jihomoravského kraje.

Zatížení území hlukem

- **Územní identifikace:** SO ORP Slavkov u Brna (podél D1)
- **Požadavky na odstranění nebo omezení problému:**
 - U silnic s nadlimitní hlukovou zátěží případně jiných významných zdrojů hluku minimalizovat rozvojové plochy v jejich blízkosti. Podporovat budování obchvatů obcí a opatření k zajištění plynulosti dopravy.

Znečištění vodních toků

- **Územní identifikace:** Největší koncentrace toků se znečištěnou vodou (třída III), silně znečištěnou vodou (třída IV) a velmi silně znečištěnou vodou (třída V) se nachází na území SO ORP Slavkov u Brna

- **Požadavky na odstranění nebo omezení problému:**
 - Nástroji územního plánování podporovat opatření snižující erozní ohrožení – (zatravňování, zalesňování apod.).

3.2.4 Požadavky na odstranění nebo omezení slabých stránek

Území zranitelných oblastí

- **Územní identifikace:** SO ORP Slavkov u Brna
- **Požadavky na odstranění nebo omezení problému:**
 - Provéřit územní podmínky pro využívání zemědělské půdy minimalizující negativní dopady na vodní režim v krajině. Podporovat ekologické hospodaření na zemědělské půdě.

Sesuvná území

- **Územní identifikace:** SO ORP Slavkov u Brna
- **Požadavky na odstranění nebo omezení problému:**
 - Vytvářet územní podmínky pro minimalizaci ohrožení území sesuvy.

Staré ekologické zátěže

- **Územní identifikace:** SO ORP Slavkov u Brna
- **Požadavky na odstranění nebo omezení problému:**
 - Vytvářet územní podmínky pro sanaci satrých ekologických zátěží.

Vodní a větrná eroze

- **Územní identifikace:** SO ORP Slavkov u Brna
- **Požadavky na odstranění nebo omezení problému:**
 - Nástroji územního plánování podporovat minimalizaci vodní a větrné eroze.

3.2.5 Požadavky na odstranění nebo omezení hrozeb

Zablokování rozvoje infrastruktury

- **Územní identifikace:** SO ORP Slavkov u Brna
- **Požadavky na odstranění nebo omezení problému:**
 - Nástroji územního plánování podporovat realizaci rozvojových záměrů infrastruktury.

Rostoucí intenzita individuální automobilové dopravy

- **Územní identifikace:** SO ORP Slavkov u Brna
- **Požadavky na odstranění nebo omezení problému:**
 - Nástroji územního plánování podporovat zaměstnanost mimo centrální část kraje, zlepšení dopravní a technické infrastruktury v postižených oblastech.

Prohlubování závislosti širšího spádového území města Brna

- **Územní identifikace:** SO ORP Slavkov u Brna
- **Požadavky na odstranění nebo omezení problému:**

- Podporovat rozvoj center osídlení mimo nadregionální centrum Brno

4 ÚZEMNÍ PLÁNY, REGULAČNÍ PLÁNY, ÚZEMNÍ STUDIE

4.1 Územní plány a územní studie

Tabulka 1: Územní plány obcí SO ORP Slavkov u Brna

Obec	Název dokumentu	Datum účinnosti (schválení)	Zpracovatel ÚPD/projektant	Poznámka
Bošovice	ÚZ územního plánu po změně č. 2	18. 3 2019	Ing. arch. Alena Košťálová	
Heršpice	Změna č. 1	5.9.2012	Ing. arch. Jiří Hála	ÚZ po změně nezpracováno
Hodějvice	ÚZ územního plánu po změně č. 3	16.12.2020	Ing. arch. Karel Bařinka	
Holubice	ÚZ územního plánu po změně č. 8	16.12.2020	Urbanistické středisko Brno, Ing. arch. I. Golešová	
Hostěrádky-Rešov	ÚZ územního plánu po změně č. 1	18.12.2019	Ing. arch. Karel Bařinka	
Hrušky	Územní plán Hrušky	2006	Ing. arch. Karel Bařinka	
Kobeřice u Brna	ÚZ územního plánu po změně č. 1	14.6.2017	Ing. arch. Jiří Hála	
Křenovice	Změna č. 1	10.12.2011	Ing. arch. Alexandr Běhal	ÚZ po změně nezpracováno
Lovčičky	Změna č. 2	6.10.2011	Ing. arch. Miroslav Sohr	ÚZ po změně nezpracováno
Milešovice	Územní plán Milešovice	19.1.2009	Ing. arch. Miroslav Sohr	
Němčany	Územní plán Němčany	27.6.2019	Ing. arch. Karel Bařinka	
Nížkovice	Změna č. 1	2.8.2010	Ing. arch. Miroslav Sohr	ÚZ po změně nezpracováno
Otnice	Změna č. 1	20.6.2011	Ing. arch. Miroslav Sohr	ÚZ po změně nezpracováno
Slavkov u Brna	ÚZ územního plánu po změně č. 3	17.9.2021	Ing. arch. Vojtěch Mencl	
Šaratice	ÚZ územního plánu po změně č. 1	24.8.2018	Ing. arch. Antonín Hladík	
Vážany nad Litavou	ÚZ po změně č.4	Neuv.	Ing. arch. Miroslav Sohr	Z roku 2019
Velešovice	Změna č. 5 ÚPN SÚ	20.1.2021	Ing. arch. Karel Bařinka	ÚZ po změně nezpracováno
Zbýšov	---	---	---	Vymezeno jen ZÚ

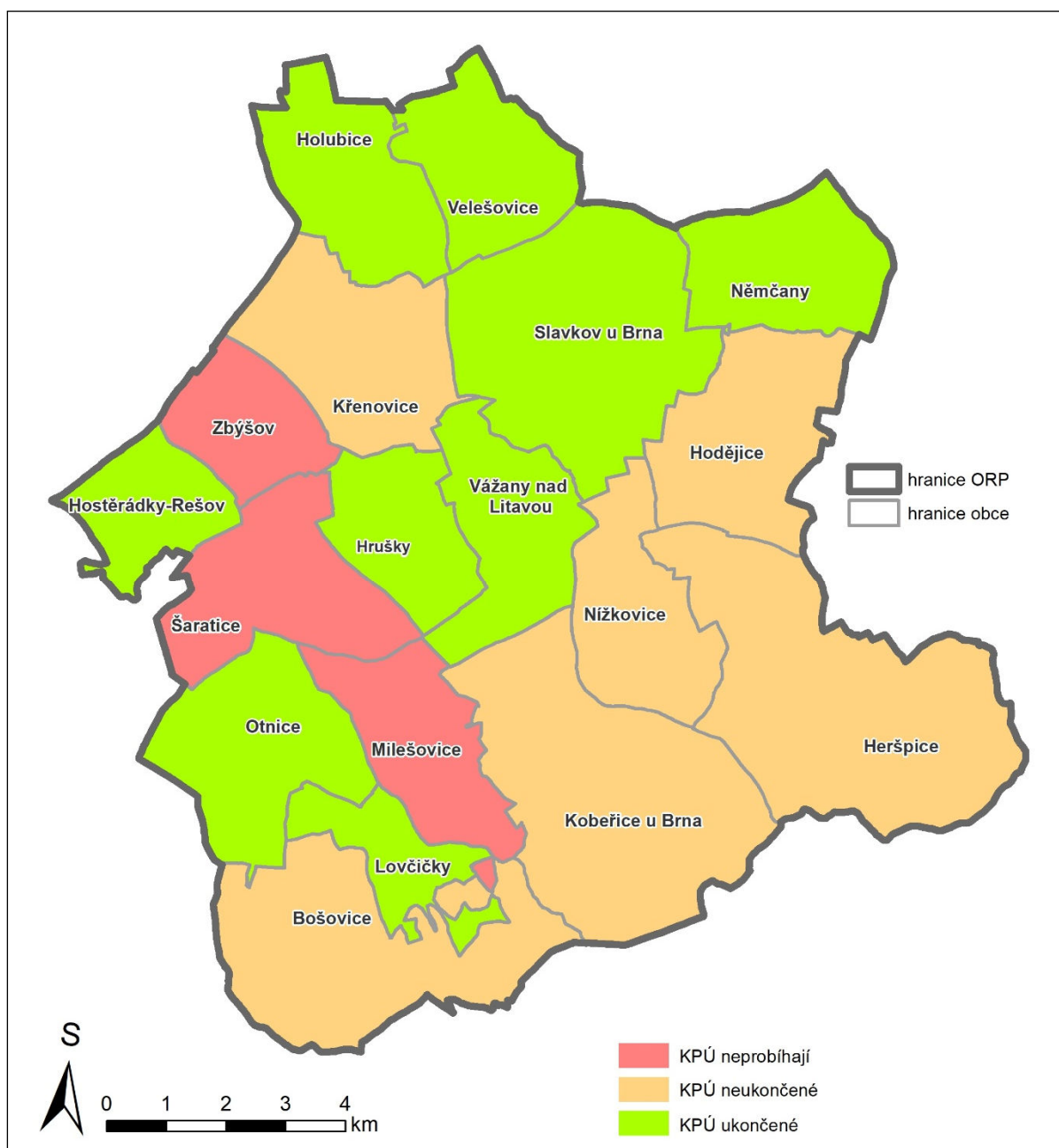
Zdroj: iLAS ÚÚR

Tabulka 3: Územní studie obcí SO ORP Slavkov u Brna

Obec	Název dokumentu	Datum účinnosti (schválení)	Zpracovatel ÚPD	Poznámka
Hodějice	ÚS „Rezidence Pod Hájkem	25. 11. 2021	---	
Slavkov u Brna	ÚS veřejných prostranství – lokalita S1a, S1b, S1c	11. 12. 2017	Ing. arch. Petr Hovořák	
Šaratice	Urbanistický studie Šaratice	1. 2. 1999	Löw & spol., s.r.o.	

Zdroj: iLAS ÚÚR

5 KOMPLEXNÍ POZEMKOVÉ ÚPRAVY

Obrázek 1: Stav pozemkových úprav katastrálních území obcí SO ORP Slavkov u Brna

Jednotlivé pozemkové úpravy budou využity především v návrhové části při řešení přístupu ze sídla do krajiny a při řešení protipovodňové a erozní ochrany.

6 SOUVISEJÍCÍ OBOROVÉ GENERELY A STUDIE, PROGRAMY, KONCEPCE A STRATEGIE

Doporučení a opatření ze souvisejících oborových generelů a studií, programů, koncepcí a strategií jsou důležité pro stanovení rámcových podmínek využití a rámcových doporučení pro opatření pro jednotlivé krajinné okrsky, které budou vymezeny v návrhové části.

6.1 Strategie EU pro přizpůsobení se změně klimatu, Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR

Cílem Adaptační strategie ČR je zmírnit dopady změny klimatu přizpůsobením se této změně v co největší míře, zachovat dobré životní podmínky a uchovat a případně vylepšit hospodářský potenciál pro příští generace. Adaptační strategie ČR:

- uceleně prezentuje pozorovanou změnu klimatu, projekce dalšího vývoje a předpokládané dopady
- identifikuje prioritní oblasti hospodářství, veřejné správy a životního prostředí ve vztahu k předpokládaným dopadům změny klimatu (dále též „sektory“) a určuje prioritní oblasti realizace,
- definuje vhodná adaptační opatření v návaznosti na předpokládané projevy změny klimatu,
- identifikuje překážky bránící realizaci adaptačních opatření v potřebné míře a s požadovaným efektem a navrhuje způsoby jejich odstranění,
- definuje cílený výzkum a analytické potřeby,
- identifikuje možné zdroje finančních prostředků.

Strategie definuje tyto hlavní doporučení za jednotlivé oblasti:

Lesní hospodářství

- Možnosti lesního hospodářství při adaptaci na změnu klimatu spočívají v diferenciaci forem hospodaření dle stanoviště a v příklonu k přírodě bližším formám hospodaření. Změny druhové a prostorové skladby směřují ke zvýšení stability a odolnosti lesních porostů.

Zemědělství

- Mezi základní podmínky úspěšné adaptace patří flexibilní a šetrné využívání území, zavádění nových technologií stejně jako diverzifikace zemědělství. V krajině se jedná o adaptačně-preventivní opatření s kombinovaným účinkem zejména na kvalitu půdy, vody (s důrazem na zadržování vody v krajině) a agrobiodiverzity. Klíčovou podmínkou je udržitelné využívání půdy. Řešení by měla být založena zejména na těchto principech udržitelného hospodaření: vhodné prostorové uspořádání zemědělské půdy, půdoochranná a protierozní opatření, zlepšování půdní struktury, zvyšování podílu organické hmoty v půdě, šlechtění a využívání odrůd a plemen odolných ke změnám klimatickým podmínkám.

Vodní režim v krajině a vodní hospodářství

- Podpořit integrované plánování v oblasti vod a zahrnout vlivy a dopady ostatních sektorů hospodářství např. cestovního ruchu, energetiky, zemědělství, lesnictví, zdravotnictví, průmyslu, rozvoje území a dalších z hlediska prognóz požadavků na vodní zdroje podle různých scénářů klimatické změny a vývoje společnosti.

- Optimalizovat vodní režim v krajině komplexním a integrovaným způsobem, tzn. plánovanou podporou opatření na vodních tocích a v nivách (revitalizací vodních toků a niv, realizací protipovodňových opatření pokud možno přírodě blízkého charakteru – obnova přirozených rozlivů, výstavba poldrů a protipovodňových hrází odsazených od vodních toků apod.) v součinnosti s opatřeními v ploše povodí (opatření ke zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní opatření, podpora vsakování srážkových vod apod.).
- Využívat systém hodnocení výhledové vodní bilance v rámci šestiletých cyklů plánů povodí, aby umožnil posuzovat vývoj vodní bilance v její prostorové a časové proměnlivosti na území ČR (hydrologické i vodohospodářské) a racionální rozhodování státní správy při povolování odběrů a vypouštění.
- Koncepčně a legislativně řešit zvládnutí dlouhodobého nedostatku vody, a tím předcházet eskalaci mimořádných událostí vyvolaných těmito extrémními meteorologickými jevy.
- Optimalizovat a zajistit funkce vodohospodářské infrastruktury (vodovodů a kanalizací) v případě extrémních hydrologických situací (sucho, povodně, zhoršená kvalita vody) a v případě dlouhodobých změn v hydrologickém cyklu.
- Provést revizi a aktualizaci vymezení oblastí ochrany vod ve smyslu vodního zákona (ochranných pásem vodních zdrojů, chráněných oblastí přirozené akumulace vod, zranitelných oblastí, citlivých oblastí, a dalších).
- Podpořit účinnými nástroji (legislativními, finančními, regulačními) vsakování dešťových srážek a systémy zachycování a opětovného využívání dešťových srážek ze zpevněných ploch v urbanizovaných územích s cílem zvýšit retenci vody v krajině a posílit vodní zdroje. Zvážit možnosti alternativních způsobů hospodaření s vodními zdroji např. formou řízené umělé infiltrace.
- Upravit systém povolování vypouštění odpadních vod tak, aby kladl maximální důraz na aplikaci BAT (best available technology).
- Snižovat spotřebu kvalitní pitné vody pro účely, k nimž není tak vysoká kvalita nezbytná (např. splachování toalet, praní, zavlažování zahrad apod.), a podporovat znovuvyužití částečně čištěných odpadních vod (grey water).
- Více zohlednit problematiku přístupu ke správě menších vodních toků a hospodaření v jejich povodích, jelikož se jedná o klíčové lokality z hlediska dopadů zvýšené variability klimatu na regionální úrovni (četný výskyt přívalových povodní atd.).
- Revidovat seznam lokalit v Generelu území chráněných pro akumulaci povrchových vod – připravit a provést revizi s cílem posoudit stávající seznam lokalit v generelu a vytipovat další plochy lokalit vhodných pro vybudování vodních nádrží, ve smyslu posouzení zabezpečení funkce uvažovaných vodních nádrží v podmínkách klimatické změny a předpokládaných nároků na vodu (především k pokrytí potřeb obyvatelstva a energetiky).

Urbanizovaná krajina

- Zajistit udržitelné hospodaření s vodou (zasakování či využívání srážkových vod, úsporná opatření) a funkčně propojené systémy ploch s převažujícími přírodními složkami tvořící systém sídelní zeleně. Důležitou roli přitom budou hrát vodní a vegetační plochy a prvky.
- Podporovat celkové zvyšování připravenosti urbanizovaných území na projevy změn klimatu přechodem k pasivním a blízkým standardům novostaveb a důkladnou renovaci stávajících budov minimálně v souladu se scénářem č. 3 Strategie renovace budov

NAPEE. Podpořit stavebně technickou adaptaci budov skrze legislativní standardy a normy.

Biodiverzita a ekosystémové služby

- Zachovat a zlepšit přirozenou rezistenci a rezilienci přírodních i člověkem ovlivněných částí krajiny, a tím zachovat jejich schopnost poskytovat základní ekologické funkce nezbytné pro poskytování ekosystémových služeb.
- Zajistit důkladné a provázané plánování využití území s dlouhodobým výhledem (územní plánování, komplexní pozemkové úpravy, krajinné plánování, lesní hospodářské plány a osnovy apod.) beroucí ohledy na ochranu biodiverzity a zajištění klíčových ekosystémových služeb vč. zadržování vody v krajině.
- Zvýšit kapacitu ekosystémů vázat uhlík jak omezením nevhodných přeměn biotopů a ekosystémů, tak zachováním a obnovou přírodních biotopů s vysokým obsahem uhlíku, zejm. vodních a mokřadních ekosystémů.
- Investovat do obnovy a zlepšení propojenosti ekosystémů a přírodních či přírodě blízkých ploch a prvků přispívajících k adaptaci na dopady změny klimatu.
- Uchovat nebo zlepšit stav biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb prostřednictvím odpovídající péče s primárním zaměřením na zlepšení stavu populací vzácných druhů organismů a na biotopy a ekosystémy nejvíce ohrožené změnou klimatu, resp. vytvoření podmínek pro jejich rozšíření na jiné nebo nové vhodné stanoviště.

Cestovní ruch

- Specifická krátkodobá adaptační opatření v sektoru cestovního ruchu nebyla v tuto chvíli stanovena z důvodu nedostatečné znalostní základny.

Doprava

- Adaptační opatření v dopravě vyžadují zahrnutí vlivu změny klimatu jak do dlouhodobých investic, tak do sektorových koncepcí a strategií. Je potřeba podpořit výzkum a využít vhodných nástrojů hodnocení dopadů změny klimatu, jako je hodnocení rizik, zranitelnosti, cost-benefit analýza. Dále je potřeba systematicky řešit zvýšení odolnosti elektrických drah vůči ledovce.

6.2 Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030

Cílem této strategie je obnovit do roku 2030 biologickou rozmanitost Evropy, což prospěje všem – lidem, klimatu i celé planetě.

V období po skončení pandemie covidu-19 si strategie klade za cíl zvýšit odolnost naší společnosti vůči budoucím hrozbám, jako jsou:

- dopady změny klimatu
- lesní požáry
- nedostatečné zajištění dodávek potravin
- propuknutí nákazy – mimo jiné ochranou volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a bojem proti nezákonnému obchodu s nimi

Strategie obsahuje specifické kroky a závazky k naplnění stanovených cílů pro odolnost vůči výše uvedeným budoucím hrozbám do roku 2030.

- vytvoření širší evropské sítě chráněných území na souši i na moři
- zahájení naplňování plánu obnovy evropské přírody

- zavádění opatření umožňujících potřebnou transformaci
- zavádění opatření k řešení globálního problému biologické rozmanitosti

6.3 Evropská úmluva o krajině

Popsána v Příloze č. V – Dotazníkové šetření.

6.4 Koncepce ochrany přírody Jihomoravského kraje

Strategický dokument k ochraně přírody a krajiny v Jihomoravském kraji z roku 2005, aktualizovaný v roce 2010. Cílem koncepce je vytvořit funkční koncepční systém ochrany přírody a krajiny, tj. stanovit systém pravidel a opatření pro ochranu a vytváření ekologicky stabilní krajiny, při zachování biologické rozmanitosti a trvale udržitelného rozvoje.

Při formulaci základních cílů v Koncepci se vycházelo z obecné roviny nejdůležitějších postulátů, obsažených v příslušných právních normách a jiných dokumentech:

- Udržení a obnova přírodní rovnováhy v krajině, ochrana rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, šetrné hospodaření s přírodními zdroji (zákon 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů).
- Zachování přírodních stanovišť (Směrnice Rady EU O zachování přírodních stanovišť a volně žijící fauny a flory 92/43/EU).
- Zachování rázu krajiny (The Pan-European Biological and Landscape Diversity Strategy).
- Zajištění podmínek pro uchování života, jeho evolučních procesů a biologické rozmanitosti, podílet se na zajištění podmínek pro fyzicky a duševně zdravý život člověka; udržovat, chránit i vytvářet esteticky vyváženou ekologicky stabilní a trvale produkční kulturní krajinu; udržovat v přírodním stavu lokality, které dosud nebyly výrazněji narušeny lidskou činností (Státní program ochrany přírody a krajiny ČR, schválený usnesením vlády č. 415 ze dne 17. června 1998).
- Zastavení poklesu biodiverzity, udržitelné využívání přírodních zdrojů (Státní politika životního prostředí ČR, schválená usnesením vlády České republiky č. 235 ze dne 17. března 2004).

6.5 Adaptační strategie pro Slavkov u Brna

Adaptační strategie pro město Slavkov zpracovaná společností ENVIPARTNER, s.r.o. v lednu roku 2022. Hlavním cílem strategie je přizpůsobit město Slavkov u Brna novým přírodním podmínkám vyplývajícím z měnícího se klimatu. Úspěšná adaptace na změnu klimatu povede k nižšímu ohrožení lidí i přírody (nižší zranitelnost) a vyšší odolnosti vůči nepříznivým událostem (vyšší resilience). Nebude přitom ohrožena kvalita života, životní prostředí, bezpečnost obyvatel, ani ekonomický a společenský rozvoj společnosti.

Adaptační strategie si proto dává za cíl:

- posoudit současnou míru zranitelnosti území
- naplánovat konkrétní opatření vedoucí k omezení zranitelnosti a posílení odolnosti
- nastavit na úřadě postupy a procesy vedoucí k realizaci jednotlivých opatření
- nastartovat realizaci prvních opatření včetně stanovení odpovědností a zdrojů financování

Vize pro město:

- Slavkov u Brna je odolný vůči hrozbám vyplývajícím ze změny klimatu.
- Ve veřejném prostoru je dostatek zeleně, která společně s vodními prvky vytváří příjemné prostředí pro život místních obyvatel i návštěvníků.
- Město systematicky vytváří podmínky pro zlepšení průchodnosti krajiny včetně rozvoje návazné rekreační a turistické infrastruktury.
- Město aktivně snižuje svůj příspěvek ke změně klimatu: efektivně hospodaří s energií a odpady, využívá maximální množství obnovitelných zdrojů a čisté dopravy

Na základě vize a stanovených cílů pak strategie přináší řadu obecných i velmi konkrétních adaptačních a mitigačních opatření pro město, prostřednictvím kterých se předpokládá naplnění daných cílů.

7 ZMĚNY ZA ÚČELEM UDRŽENÍ VODY V KRAJINĚ A ZVÝŠENÍ BIODIVERZITY V MÍSTECH, KDE JE NEJVÍCE SNÍŽENA

Sucho je jedním z hlavních problémů vodního hospodářství a ochrany životního prostředí. Neudržitelný způsob hospodaření s vodou a předpokládané dopady klimatických změn mohou vést k rozsáhlým dopadům na přírodní prostředí a společnost. Vedle sucha je dalším velkým problémem pro hospodaření a související biodiverzitu pěstovaných plodin vliv vodní a větrné eroze.

Pro zjištění problémů v těchto dvou oblastech a navržení řešení k jejich nápravě či předcházení, vznikl v roce 2016 podklad pro aktualizaci ÚAP pro SO ORP Slavkov u Brna „**Erozní ohroženost území a návrh protierozních a protipovodňových opatření**“ zpracovaný společností Ekotoxa s.r.o. v roce 2016. (Němčička v ÚAP zpracovaný není).

Podklad přináší informace o plochách ohrožených vodní erozí a o ohrožení drahami soustředěného odtoku na území SO ORP Slavkov u Brna. Na základě zjištění přináší dokument konkrétní návrhy adaptačních opatření pro minimalizování a předcházení negativních vlivů. Jedná se o technická liniová opatření, agrotechnická a organizační opatření a ostatní. Navržená opatření budou prověřena a bude s nimi pracováno v návrhové části ÚSK.

Dalšími dokumentacemi, ve kterých lze najít navržená opatření pro minimalizaci negativních vlivů způsobených změnami klimatu jsou **územní plány obcí** v řešeném území.

V obci Herpšice jsou navrhovány plochy pro protipovodňová opatření (hráz retenční nádrže). V obci Hostěrádky-Rešov jsou rovněž navrhovány plochy protipovodňových opatření. V obci Lovčičky je navržen suchý poldr, v obci Otnice vodní nádrž. Další protipovodňová opatření u toku Litavy jsou navrhována v Šaraticích a dále ve Velešovicích je navržen poldr se zatravněním (možná i odvodňovacím příkopem). Již ve stavu se nachází suchý poldr v obci Hodějice.

Obecně je nutné v ÚPD obcí reagovat na předpokládané změny klimatu a hrozící sucha kombinované s epizodami intenzivních srážek snažit se navrhovat taková opatření, která zvýší retenci vody v krajině. Takovými opatřeními mohou být:

- zachování stávajících vodotečí, vodních ploch a doprovodné zeleně
- ochrana rašelinišť a mokřadů

- omezení opatření, směřující k urychlení povrchového odtoku
- revitalizační opatření na vodních tocích, která napomáhají zadržetí vody v krajině
- navrhovat plochy lesní a přírodní (zeleň napomáhá retenci vody)
- v rámci zastavitelných ploch navrhovat taková opatření, aby odtokové poměry z povrchu urbanizovaného území byly po výstavbě srovnatelné se stavem před ní (nedochází ke zhoršení přirozených odtokových poměrů)
- protierozní opatření.

Ochranná hráz podél toku Litavy zasahující do území obcí Hodějice a Slavkov u Brna je vymezena v ÚAP SO ORP Slavkov u Brna.